

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Pia-Maria Järvinen

DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO

Edut ja haitat pk-yrittäjän kannalta

Liiketalous
2017

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Pia-Maria Järvinen
Opinnäytetyön nimi	Digitaalinen taloushallinto, edut ja haitat pk-yritykselle
Vuosi	2017
Kieli	suomi
Sivumäärä	45 + 1 liite
Ohjaaja	Jukka Niittykoski

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia digitaalisen taloushallinnon käyttöä, etuja ja haittoja Seinäjoen talousalueen pk-yrityksissä. Teoriaosuudessa tutkitaan digitaalista taloushallintoa ja sen osa-alueita sekä digitaalisen taloushallinnon ohjelmistojä. Teoriaosuudessa pohdittiin myös taloushallinnon tulevaisuutta.

Opinnäytetyön empiirinen osuus koostui kyselytutkimuksesta, joka toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Kysely lähetettiin sähköisenä Seinäjoen talousalueen pk-yrityksille, jotka poimittiin Suomen Yrittäjien yrityshausta ja Seinäjoen yritysluetteloista. Kysymykset olivat pääosin suljettuja, mutta mukana oli myös muutama avoin kysymys. Kysely toteutettiin tammikuussa 2017.

Tulokset osoittavat, että kyselyyn vastanneista yrityksistä suurimmalla osalla on käytössä jokin digitaalisen taloushallinnon muoto. Digitaalisen taloushallinnon suurimpana hyötynä pidettiin laskutusprosessin nopeutumista ja reaaliaikaisuutta.

ABSTRACT

Author	Pia-Maria Järvinen
Title	Digital Financial Management. Pros and Cons for Small and Medium Sized Enterprises.
Year	2017
Language	Finnish
Pages	45 + 1 Appendice
Name of Supervisor	Jukka Niittykoski

The objective of this thesis was to study digital financial management tools, and their advantages and disadvantages in small and medium-sized enterprises in Seinäjoki area. The theoretical study of the thesis focused on digital financial management and related topics generally and also on the future of financial management.

The empirical study consists of a questionnaire survey, which was sent to companies that were found in the company register of The Federation of Finnish Enterprises. The survey was completed as a quantitative survey. The survey was mainly structured, but there were also three open-ended response options. The survey was executed in January 2017.

The results showed that most of the small and medium-sized enterprises that answered the questionnaire has some areas of digital financial management in use. The greatest benefit of digital financial management were that it is always in realtime and the billing processes have become faster.

Keywords	digital financial management, e-invoice, electric
----------	---

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	8
2	DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO	10
	2.1 Verkkolasku	10
	2.2 Ostolaskujen käsittely sähköisesti.....	13
	2.3 Myyntilaskujen käsittely sähköisesti	14
	2.4 Matka- ja kululaskut	16
	2.5 Pääkirjanpito	17
	2.6 Raportointi	17
	2.7 Arkistointi	18
3	TALOUSHALLINTOALAN TULEVAISUUDENNÄKYMÄT	20
	3.1 Sähköiset kuitit.....	21
	3.2 TALTIO - hanke	21
	3.3 Taloushallintoalan yrittäjän näkemys alan tulevaisuudesta.....	22
4	TALOUSHALLINNON JÄRJESTELMÄT	24
	4.1 ERP-järjestelmät	24
	4.2 Valmisohjelmistot.....	25
	4.3 Digitaalisen taloushallinnon ohjelmistot.....	25
	4.3.1 Procountor	26
	4.3.2 Visma Netvisor	27
	4.3.3 Tikon	28
	4.3.4 Heeros	29
5	KYSELY SEINÄJOEN ALUEEN PK-YRITTÄJILLE	31
	5.1 Kyselyn laatiminen	31
	5.2 Kyselytutkimuksen tulokset.....	31
	5.3 Johtopäätökset.....	38
	LÄHTEET	43
	LIITTEET	

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Vastanneiden yritysten yhtiömuodot	32
Kuvio 2. Vastanneiden yritysten liikevaihto	33
Kuvio 3. Digitaalisen taloushallinnon toiminnot yrityksissä	35
Kuvio 4. Verkkolaskujen käyttö	39
Kuvio 5. Liikevaihdon vaikutus verkkolaskujen käyttöön.	40
Kuvio 6. Syyt, miksi digitaalinen taloushallinto ei ole käytössä liikevaihdottain.	41

LIITELUETTELO**LIITE 1. Kyselylomake**

DIGITAALISEN TALOUSHALLINNON SANASTOA

Verkkolasku on sähköinen lasku, joka organisaatioiden välisessä laskutuksessa siirretään automaattisesti laskuttajan tai palveluntarjoajan järjestelmästä vastaanottajan taloushallinnon järjestelmään. Verkkolaskun tiedot ovat automaattisesti käsiteltävissä ja siitä voidaan tuottaa paperilaskua vastaava näkymä.

Verkkolaskuoperaattori voi olla pankki tai muu palveluntarjoaja. Verkkolaskuoperaattori välittää verkkolaskuja.

Verkkolaskuosoite on laskuttajan tai vastaanottajan osoite, jolla verkkolaskut välitetään. Se voi olla OVT-tunnus, IBAN-tunnus, verkkolaskutili tai verkkolaskuoperaattorin antama verkkopalvelutunnus.

OVT-tunnus koostuu tunnuksesta 0037 + yrityksen y-tunnuksesta ilman väliviivaa sekä mahdollisesta viisimerkkisestä tarkenteesta.

Verkkolaskuosoitteisto on rekisteri, jossa on tiedot verkkolaskuja lähettävistä ja vastaanottavista yrityksistä.

Välittäjä-tunnus on pankin tai operaattorin tunnus, jonka avulla verkkolaskuja välitetään pankkien ja operaattorien välisessä yhdysliikenteessä.

(Tieke ry 2017)

1 JOHDANTO

Pk-yrittäjien arki on muuttumassa muultakin osin kuin perinteisen yrittämisen osalta. Nykyään ollaan menossa aina vain enemmän ja nopeammin sähköistyvään ja digitalisoituun asioiden hoitoon. Pankkien aloittaman laskunmaksuautomaattien käytöstä on siirrytty monivaiheisempaan sähköiseen maailmaan. Myynti- ja ostolaskujen tekoon käytetään monenlaisia laskutusohjelmia. Taloushallinnossa ollaan menossa koko ajan digitaalisempaan suuntaan. Myynti- ja ostolaskujen digitaalisuuden myötä ollaan siirtymässä kohti paperittomia verkkolaskuja ja kohti paperitonta sähköistä kirjanpitoa.

Monet pk-yrittäjät haluavat pitkittää siirtymistä tutuista ja turvallisista paperilaskuista digitaaliseen taloushallintoon. Tähän voi olla monia eri syitä, uuden opetteluun ei ole aikaa tai ei uskota omiin kykyihin sähköistyvässä digitaalisessa maailmassa. Iäkkäämmät yrittäjät eivät ole saaneet koulutusta ja kokemusta atk-ohjelmien, pankkiohjelmien tai osto- ja myyntilaskuohjelmien käyttöön.

Tällä opinnäytetyöllä pyritään tutkimaan alueen pk-yrittäjien digitaalisen taloushallinnon käyttöä, suurimpia esteitä digitaalisen taloushallinnon käyttöön, esiin tulleita ongelmia ja muita syitä digitalisaatioon siirtymättömyyteen.

Viranomaisille ilmoitettavien ja toimitettavien tietojen osalta on nykypäivänä siirrytty sähköisessä ilmoittamisessa automatisoituun lähes reaaliaikaiseen raportointiin. Viranomaisasiointi, kuten verottaja, pankki, muut rahoituslaitokset, kela ja tulli, taloushallintoalan toimistojen kuten kirjanpito-toimistojen ja tilintarkastustoimistojen kautta on hoitunut sähköisessä muodossa jo viimeisen yli kymmenen vuoden aikana esimerkiksi Personec Linkki -ohjelman avulla. Viranomaistahoista verottaja on viimeisten parin vuoden aikana siirtynyt paperittomaan sähköiseen ilmoittamiseen yhä enenevässä määrin.

Gloaalissa ympäristössä elävät yritykset joutuvat yhä enemmän alttiiksi koti- ja ulkomaiselle kilpailulle, joten yritysten menestystä on seurattava aktiivisemmin

päivittäin. Yritykset tarvitsevat asiantuntijoita kumppaneiksi ja avukseen jokapäiväisessä toiminnassa yrityksessä tapahtuvien tapahtumien hoitamiseen ja että muutokset tulevat yrityksen ja omistajan hyödyksi.

Viimeisen parin vuoden aikana työpaikallani on siirrytty asiakasyritysten taloushallinnon siirtoon laajempaan sähköiseen digitaaliseen taloushallintoon, jossa osto- ja myyntilaskut ja muutkin kirjanpitoon liittyvät materiaalit on siirretty paperittomaan muotoon. Osto- ja myyntilaskut lähetetään ja vastaanotetaan verkkolaskuina välittäjäoperaattoreiden avulla, jolloin ostolaskujen kierrätys, hyväksyntä ja maksatus tapahtuvat joko perinteisillä pöytäkoneilla, kannettavilla tietokoneilla, tableteilla tai jopa älypuhelimilla.

Työssäni digitaalisen taloushallinnon vastaavana asiakasyritysten digitaalisen taloushallinnon kehittäjänä ja asiakkaiden opastajana olen saanut olla edistämässä työpaikkani taloushallintopalvelujen sähköistämistä. Tilitoimistojen digitalisoituminen on käynnissä ja ohjelmistojen tuottajat kilpailevat asiakkaista.

Tässä opinnäytetyössä halusin tutkia digitaalista taloushallintoa ja sen käyttöä pk-yrityksissä. Halusin tietää, miten pk-yrittäjät kokevat taloushallinnon digitalisoinnin. Tutkimus on pääsääntöisesti rajattu koskemaan vain Seinäjoen laajalla talousalueella sijaitsevia erilaisia yhtiöitä ja yritysmuotoja toiminimistä osakeyhtiöihin. Yritysten toimialaa ei ole haluttu rajata eikä myöskään yhtiöiden kokoa, koska vastauksia halutaan monilta eri toimialoilta, yrityksiltä ja yrittäjiltä, että päästäisiin digitaalisen taloushallinnon nykyiseen tilaan ja nähtäisiin vallitseva tilanne riittävän moni- ja laaja-alaisesti.

Kyselyssä jätetään huomioimatta erilainen viranomaisten kanssa tapahtuva monimuotoinen sähköinen digitaalinen asiointi, koska pk-yrittäjien tilitoimistot ovat hoitaneet jo viimeisen yli vuosikymmenen ajan erilaiset lakisääteiset ilmoitukset sähköisessä muodossa esimerkiksi Personec Linkki -ohjelman avulla. Kyselyllä halutaan pääsääntöisesti kartoittaa pk-yrittäjien ja erikokoisten yhtiöiden omaa sähköistä taloushallintoa ja niiden tuottamaa hyötyä.

2 DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO

Digitaalinen taloushallinto tarkoittaa taloushallinnon kokonaisvaltaista hoitamista nykyaikaisilla verkossa toimivalla ohjelmistolla ja automaatiota hyödyntävillä prosesseilla. Digitaalinen taloushallinto tehostaa toimintaa poistamalla päällekkäisiä työvaiheita. Kerran tietokoneella ollutta tietoa ei siirretä paperilla ja tallenneta uudelleen. (Siivola, Yli-Heikkuri, Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola, Helistö, Kinnarinen & Ignatius-Partanen 2015, 19)

Sähköisen taloushallinnon ohjelmassa kaikille tositteille voidaan muodostaa automaattisesti tiliöinnit oletusten perusteella, jolloin käsin tehtävä tiliöintityö vähenee. Sähköisen arkistoinnin ansiosta aineistoa voidaan hakea monipuolisilla hakuehdoilla ja se on saatavilla paikasta ja ajasta riippumatta. Viranomaisilmoitusten tiedot kerätään automaattisesti tositteilta ja ilmoitusten lähetys tapahtuu sähköisesti. (Siivola ym. 2015. 20)

Sähköisen taloushallinnon ohjelmat sijaitsevat pilvipalvelussa, jolloin asiakas ja tilitoimisto käyttävät samaa järjestelmää. Asiakas tekee myyntilaskut, ostolaskujen hyväksynnän ja maksatuksen sekä mahdolliset matka- ja kululaskunsa verkossa selaimella tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimellaan.

Jotta aito digitaalinen taloushallinto voi yleistyä, sähköisten myyntilaskujen määrän tulisi kasvaa. Aidoissa sähköisissä myyntilaskuissa paperin käsittely ja lähetys jäävät kokonaan pois. Vastaanottajalta jää pois paperilaskun skannausvaihe ja laskun tietosisältö voidaan hyödyntää paremmin. (Salminen & Lahti 2014, 81)

2.1 Verkkolasku

Suomessa on käytössä kaksi verkkolaskustandardia, Finvoice, jota ylläpitää Finanssialan Keskusliitto sekä TEAPPSXML, jonka omistaa Tieto Oyj sekä Aditro. (Lehtonen 2017) Finvoicen osuus kaikista laskuista on ainakin 75 %. (Tallberg 2015, 9)

Verkkolaskussa on kaikki vastaavat tiedot kuin paperilaskussa. Se lähetetään ja vastaanotetaan sähköisessä muodossa tarvittavine liitteineen. Verkkolaskujen vastaan-

otossa paperisen laskun skannausvaihe jää pois ja laskut ovat nopeammin vastaanottajan käsiteltävissä. Verkkolaskuja voidaan lähettää sekä yrityksille että kuluttajille. Vastaanottajalle välitetään sähköisessä muodossa laskudata ja laskun kuva kierrätystä, hyväksymistä ja arkistointia varten. (Lahti & Salminen 2014, 62)

Verkkolaskuja käytettäessä toiminta tehostuu ja kustannukset pienenevät, koska laskujen käsittelyyn ei mene yhtä paljon aikaa kuin paperisten laskujen käsittelyyn. Esimerkiksi paperisen myyntilaskun käsittelyvaiheet ovat laskun tallennus jollakin laskutusohjelmalla, tulostus paperille kolmena kappaleena, jolloin yksi lähtee laskutettavalle, toinen kirjanpitäjälle ja kolmas jää omaan laskutusmappiin sekä laskun postitus. Verkkolaskuna lähetetyn myyntilaskun vaiheet ovat laskun tallennus ja lähetys sähköisesti. Kustannuksia säästävänä tekijänä verkkolaskuissa laskujen tulostaminen, kuoritus ja postitus jäävät pois ja laskujen lähetys nopeutuu. Lasku tallennetaan kerran ja se siirtyy laskutuksen päivityksen jälkeen tiliöitynä suoraan kirjanpitoon.

Verkkolaskujen lähetys ja vastaanotto edellyttävät, että yritys solmii sopimuksen verkkolaskupalveluita tarjoavan operaattorin kanssa. Yrityksellä on myös oltava käytössään verkkolaskuosoite ja välittäjä tunnus. Verkkolaskuosoite tarkoittaa laskuttajan tai vastaanottajan osoitetta, jonka avulla verkkolaskut välitetään. Verkkolaskuosoite voi olla OVT-tunnus, tilinumerosta muodostettu IBAN-tunnus, verkkolaskutili tai verkkolaskuoperaattorin antama verkkopalvelutunnus. OVT-tunnus koostuu Verohallinnon tunnuksesta 0037, yrityksen y-tunnuksesta ilman väliviivaa ja viidestä vapaamuotoisesta merkistä. Välittäjä tunnus tarkoittaa operaattorin tai pankin tunnusta, jonka avulla välitetään pankkien ja operaattoreiden välisessä yhdysliikenteessä liikkuvat verkkolaskut. (Tieke ry 2017) Verkkolaskujen vastaanottoon tarvitaan myös jokin taloushallinnon ohjelma, joka tukee verkkolaskujen vastaanottoa.

Tietoyhteiskunnan Kehittämiskeskus ry (TIEKE) ylläpitää verkkolaskuosoitteistoa, johon on tallennettu verkkolaskuja lähettävät ja vastaanottavat yritykset. 2010-luvulla verkkolaskuosoitteiden määrä on kasvanut moninkertaiseksi, joten osoitteiston ylläpitämisestä on tullut haastavaa. Verkkolaskuosoitteistossa on vuonna 2017

174.000 verkkolaskuosoitetta. Muutamalla tuhannella yrityksellä on käytössään useampi osoite, joten luku ei kerro yritysten määrää. (Tieke ry 2017.) Yritykset kilpailuttavat operaattoreita, jolloin operaattorin vaihtuessa myös verkkolaskuosoite vaihtuu. Jotta laskut reitittyisivät oikein, tulisi operaattoria vaihtavan yrityksen muistaa ilmoittaa uusi verkkolaskuosoite laskuttajilleen. Taloushallintoliitto on ehdottanut, että verkkolaskuosoitteet ja välittäjätunnukset korvattaisiin eOsoitteella. eOsoite pysyisi samana, vaikka yritys vaihtaisi operaattoria. (Lehtonen 2017)

Joulukuussa 2016 Suomessa testattiin hajautetusti ylläpidettävää, lohkoketjuteknologialla toteutettua verkkolaskuosoitteistoa. Lohkoketjuteknologialla toteutetussa järjestelmässä osoitteita ylläpidettäisiin hajautetusti ilman domainia. Tällaista vastaavaa teknologiaa on käytetty varmistamaan maksujen siirtyminen digitaalista rahaa käytettäessä. (Lehtonen 2017)

Tilisanomien 4/2015 julkaiseman artikkelin (Rytsy 2015) mukaan sähköinen laskutus pienentää yritysten hiilijalanjälkeä. Paperilaskun hiilijalanjälki on 450 grammaa ja verkkolaskun vain 150 grammaa. Paperinsäästö ja jakeluprosessin vaihtaminen sähköiseksi on vain pieni osa verkkolaskun ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä. Suurin ero aiheutuu työn tehostumisesta ja siitä saatavista päästösäästöistä. Finanssialan Keskusliiton 18.10.2010 julkaistun tutkimuksen mukaan verkkolasku on neljä kertaa ympäristöystävällisempi kuin paperilasku. Noin 60 prosenttia paperilaskun hiilijalanjäljestä aiheutuu työstä ja verkkolaskun työn aiheuttama osuus on 99 prosenttia. Loput 40 prosenttia paperilaskun päästöistä aiheutuu paperista, tulos-
tamisesta, kirjekuorista, frankkeerauksesta ja jakelusta. (Finanssialan Keskusliitto 2010.) Opinnäytetyössä mukana olevien neljän digitaalisen taloushallinnon ohjelmistoja tarjoavien ohjelmistotalojen noin 130 000 asiakasyrityksen digitaaliseen taloushallintoon siirtyminen on ollut työn tehostumisen lisäksi myös erittäin merkittävä ilmasto- ja ympäristöystävällinen päästösäästö. Jos kaikki Suomen noin 283 000 yritystä siirtyisivät verkkolaskun käyttöön, päästösäästöt olisivat valtavat.

Anders Tallbergin (2015) mukaan suurin osa yritysten välisistä laskuista liikkuvat pdf-tiedostoina sähköpostin tai www-linkin kautta toimitettuina. Finanssialan Keskusliiton mukaan pk-yritykset hakevat pdf-muotoisista laskuista kustannussäästöjä,

kun heidän ei tarvitse maksaa pankille tai operaattorille verkkolaskuista perittyjä kustannuksia.

Yritykset saa siirtymään verkkolaskutukseen ns. pakottamalla. Kun laskutettava yritys ilmoittaa, että vastaanottaa vain verkkolaskuja, toimittaja joutuu lähettämään laskunsa verkkolaskuna. Osalle toimittajista joudutaan kuitenkin ilmoittamaan skannauspalvelun mahdollisuudesta.

2.2 Ostolaskujen käsittely sähköisesti

Perinteinen ostolaskuprosessi on seuraava: Asiakasyritys vastaanottaa laskut postitse, laskut tarkistetaan ja hyväksytään paperimuodossa, laskujen tiedot tallennetaan verkkopankkiin ja maksetaan sitä kautta.

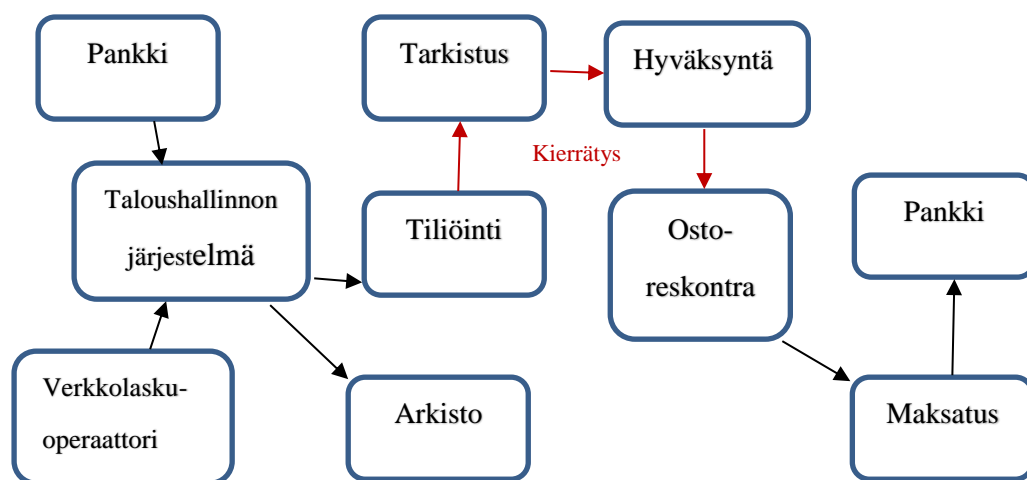
Paperisten ostolaskujen ongelmia ovat mm. peruskäsittely on työlästä ja aikaa vievää, tarkistus- ja hyväksymiskierrätys voi kestää kauan henkilökunnan poissaolojen ja lomien vuoksi, joskus laskut voivat kadota kierrossa tai arkistossa, viivästyskorja joudutaan maksamaan turhaan, kassa-alennuksia ei ehditä hyödyntämään sekä paperilaskut vievät arkistointitilaa. (Alhola 2015)

Sähköinen ostolaskuprosessi: Saapuneesta ostolaskusta tulee ilmoitus asiakkaan sähköpostiin, kun se on tilitoimistossa purettu ja kirjattu kirjanpitoon ja lähetetty sähköisesti kiertoon. Asiakas kirjautuu järjestelmään ja tarkistaa laskun sekä hyväksyy sen maksatukseen. Laskun voi maksaa heti järjestelmään liitettyllä pankkiyhteyspalvelulla tai siitä voi muodostaa maksuaineiston, jolla se voidaan maksaa erikseen verkkopankissa.

Ostolaskun käsittelyjärjestelmään on mahdollista määritellä kaksiportainen hyväksymismenettely, jolloin laskun tarkistaa ensin sen tilaaja ja sen jälkeen laskun hyväksyy toinen henkilö, kuten tilaajan esimies. Ostolaskujen ja muiden ostotositteiden asiatarvikset ja hyväksymisen säännöt päätetään yrityksen sisäisissä toimintakäytännöissä. (Lahti & Salminen 2014, 68)

Ostolaskujen sähköinen käsittely automatisoi kirjanpitoa. Ostolaskujen tiliöinnit automatisoidaan toimittajan mukaan. Esimerkiksi jätelasku tulee aina samasta yrityksestä, joten se on helppo tiliöidä automaattisesti. Käsiteltyjen ostolaskujen tiedot ovat kirjanpidossa oletustileillään. Kirjanpitäjän on mahdollista muuttaa tilejä, jos siihen on tarvetta. (Siivola ym. 2015)

Kuvassa 1 on kuvattu digitaalinen ostolaskuprosessi.

Kuva 1. Yrityksen ostolaskuprosessi. (Kurki ym. 2011)

2.3 Myyntilaskujen käsittely sähköisesti

Salminen ja Lahti (2014, 79) ovat jakaneet myyntilaskuprosessin neljään päävaiheeseen: laskun laatiminen, laskun lähetys, laskun arkistointi ja myyntireskontra. Täysin sähköinen laskutusprosessista tulee ainoastaan tilanteessa, jossa myös laskun vastaanottaja pystyy vastaanottamaan ja käsittelemään omat ostolaskunsa sähköisesti.

Myyntilaskujen laadintaan sähköisesti tarvitaan sähköisen taloushallinnon ohjelma, jolla voi tehdä myyntilaskuja. Jotta digitaalinen taloushallinto onnistuisi, täytyy laskutusohjelman olla pilvipalvelussa sijaitseva tilitoimiston käyttämän taloushallinnon ohjelmiston moduuli. Tällaisella myyntilaskutukseen tarkoitetulla sovelluk-

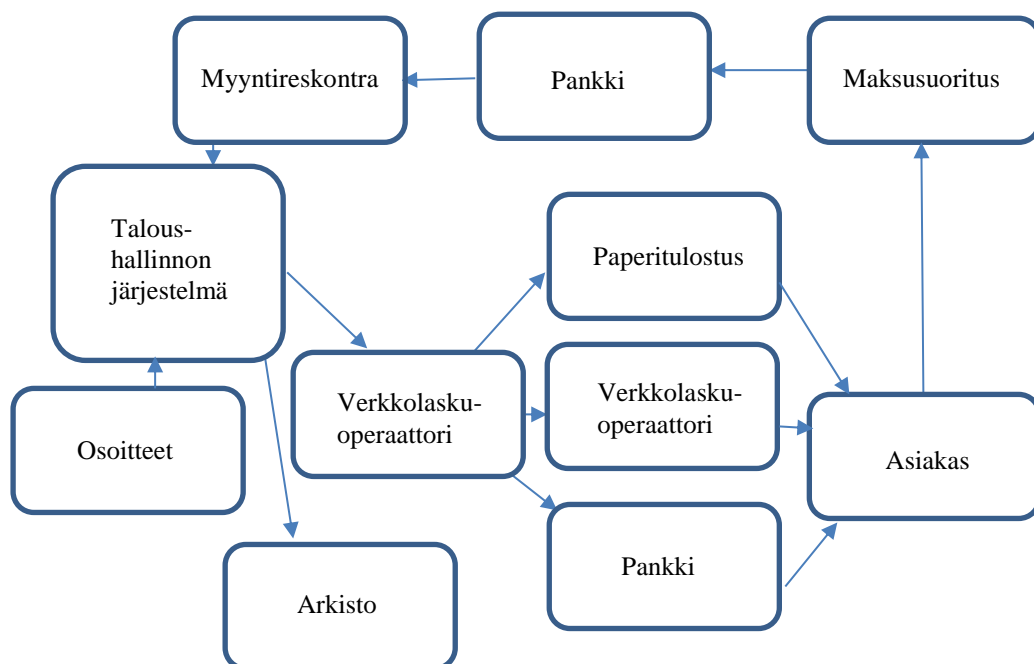
sella laskut voidaan laatia ajasta ja paikasta riippumatta. Myyntilaskujen sähköisessä käsittelyssä etuina ovat virheiden pieneneminen, sillä tieto tallennetaan ainoastaan yhden kerran sekä kustannussäästöt, kun laskujen tulostaminen, kuoritus ja postitus jäävät kokonaan pois. Lähettämällä laskut verkkolaskuina, ne ovat vastaanottajalla reaaliajassa. Myyntilaskujen helppo ja nopea käsittely näkyy myös positiivisesti kassavirrassa.

Myyntilaskutuksessa on tärkeää käyttää tuoterekisteriä. Tuotteiden taakse määritellään kirjanpidon tilit, jolloin myyntilaskut kirjautuvat kirjanpitoon jo laskuja laadittaessa. Tuoterekisterin käyttäminen nopeuttaa myös laskujen laatimista sekä varmentaa oikeaa hinnoittelua. (Salminen & Lahti 2014, 85)

Jotta myyntilaskut voidaan toimittaa sähköisesti vastaanottajalle, tulee vastaanottajan verkkolaskuosoite olla tiedossa. Jos laskun vastaanottaja ei voi vastaanottaa verkkolaskuja, lasku voidaan välittää paperisena tulostuspalvelun kautta.

Sähköistä taloushallintoa hyödyntämällä laskut voidaan toimittaa asiakkaille yhdellä napin painalluksella. Tilitoimistolle ei tarvitse toimittaa laskusta kopioita, koska kaikki myynteihin liittyvä tieto on automaattisesti tilitoimiston käytettävissä. (Siivola ym. 2015, 55)

Kuvassa 2 on kuvattu digitaalinen myyntilaskuprosessi.

Kuva 2. Yrityksen myyntilaskuprosessi. (Kurki ym. 2011)

2.4 Matka- ja kululaskut

Sähköinen matka- ja kululaskuprosessi hoidetaan taloushallinnon ohjelman sovelluksella. Matkalaskut voi tehdä jo matkalla älypuhelinta, tablettia tai kannettavaa tietokonetta käyttäen. Kuiteista otetaan kuvat, jolloin kuitit ovat tallennettuina ja arkistoituina kirjanpitoa varten.

Matkalaskun tekeminen taloushallinnon moduulilla aloitetaan syöttämällä matkan päivämäärä ja kellonajat, kilometrit, ateriat ja kulkuväline. Ohjelma laskee tietojen perusteella päivärahat ja kilometrikorvaukset. Kululaskuja tehdään samalla sovelluksella kuin matkalaskuja. Työntekijä täyttää kuiteista summat ja laittaa selitteet sovellukseen. Kuitit liitetään laskuun mukaan kuvana. Ohjelmistossa on valmiiksi kululajit, joiden taakse on määritetty kirjanpidon tilit ja muut tiedot. Käyttäjälle riittää, että tietää mille kululajille kulu kohdistuu. Lopuksi matka- ja kululasku lähetetään sähköisesti hyväksyttäväksi oikealle henkilölle. Esimies tekee asiahyväksynnän ja taloushallinto tekee kuittitarkistuksen. Matkalaskun maksatusprosessi on

järkevintä hoitaa erillään palkanlaskennasta ja tehdä maksut suoraan matkalaskusovelluksesta. Matkalaskuohjelmistossa täytyy tällöin olla liittymä, jolla maksuaineisto voidaan ajaa oikeassa muodossa maksuliikenneohjelmistoon. Matkalaskuohjelmistoissa on nykyään mahdollisuus Verohallinnon vuosiyhteenvedon tulostukseen. (Salminen & Lahti 2014, 107-109; NetTikon Kulu ja Matka 2016)

2.5 Pääkirjanpito

Pääkirjanpito muodostuu kirjanpidon eri osa-alueista, kuten ostoreskontrasta, myyntireskontrasta, palkanlaskennasta, matka- ja kululaskuista sekä tiliotteiden kirjauksista. Lisäksi pääkirjanpitoon tehdään muistiotositteita, joilla kirjataan mm. jaksotukset ja niiden purut, täsmäytykset, oikaisut ja korjaukset, maksettava arvonlisävero. (Salminen & Lahti 2014, 150)

Digitaalisessa kirjanpidossa lähes kaikki tiliöinnit tapahtuvat automaattisesti. Kirjanpitäjän tehtäväksi jää tarkistaa tiliöintien oikeellisuus sekä lisätä mahdolliset muistiotositteet. Kuukausittaisen kirjanpidon täsmäytyksen jälkeen kirjataan arvonlisäverovelka tai -saaminen automatisoidun arvonlisäverolaskelman avulla, jolloin taloushallinnon ohjelmisto muodostaa arvonlisävero- sekä työnantajasuoritusten tiedoston, joka lähetetään sähköisesti KATSO-tunnistusta käyttäen verottajalle ja se voidaan myös maksaa suoraan taloushallinto-ohjelmiston avulla. (Siivola ym. 2015, 62)

2.6 Raportointi

Digitaalinen taloushallinto mahdollistaa erilaisten raporttien ottamisen suoraan järjestelmästä. Tällaisia raportteja ovat lakisääteiset tuloslaskelma ja tase sekä päivä- ja pääkirjat ja muut graafisten ohjelmien tuottamat diagrammit. Myös erilaiset myynnin, ostojen ja palkanlaskennan raportit on mahdollista ottaa järjestelmästä. Raporttien käyttäjät eli esim. pk-yrittäjät käyttävät niitä sähköisesti itsepalveluna. Parhaimmillaan raportit ovat reaaliaikaisia ja valmistuvat automaattisesti.

Raportointiohjelmistoja on erilaisia. Esimerkiksi Accuna-raportointiohjelmistossa käyttäjälle annetaan tunnukset, joilla hän pääsee muodostamaan erilaisia visuaalisia

raportteja grafiikka- ja mittarikirjaston avulla. Accuna-raportointiohjelma on reaaliaikainen, koska kirjanpito-ohjelmasta siirretään ohjelmallisesti tapahtumatasoiset aineistot Accunan tietokantaan. Siirrot voidaan ajastaa, jolloin tapahtumat siirtyvät esimerkiksi päivittäin taloushallinnon ohjelmasta raportointiohjelman tietokantaan. Raportilta on mahdollista porautua esim. lukuihin ja nähdä mistä kyseinen luku koostuu. Porautuminen mahdollistaa jopa laskun kuvan näkemisen. (Talgraf 2017)

Perinteisessä taloushallinnossa raportit on lähetetty tilitoimistosta asiakkaille kuukausittain paperilla tai pdf-tiedostona, jolloin asiakkaalle toimitettu raportti esittää toissakuukauden lukuja, koska kirjanpidollisesti kuukausi on valmis vasta arvonnli-säveron maksupäivään mennessä. (Siivola ym. 2015, 65)

2.7 Arkistointi

Perinteisessä taloushallinnossa tositteet on arkistoitu arkistomappeihin. Jos tilitoimiston asiakas haluaa tarkastella tilitoimistoon toimittamiaan tositteita jälkikäteen, kirjanpitäjä joutuu etsimään kyseisen tositteen mapeista. Tämä vie paljon aikaa ja on myös turhaa ylimääräistä työtä.

Digitaalisessa taloushallinnossa tositteet, laskut, tiliotteet ja palkkalaskelmat arkistoidaan automaattisesti sähköiseen arkistoon. Sähköisestä arkistosta asiakas löytää itse vuosienkin takaisen yksittäisen tositteen helposti ja näppärästi ilman tilitoimistolle tehtyä etsimispyyntöä. (Siivola ym. 2015, 67)

Lahti ja Salminen (2014, 200) ovat listanneet sähköisen arkistoinnin hyötyjä. Niitä ovat tietojen hakemisen nopeus, arkistoon pääsee mobiililaitteillakin ajasta ja paikasta riippumatta, tietoja voi hyödyntää sähköisesti erilaisia raportteja varten sekä paperiarkistoille ei tarvitse varata tilaa.

KILA:n yleisohjeen mukaan kirjanpito saadaan säilyttää tilikauden aikana järjestelmässä, johon tietoja voidaan tallentaa uudestaan. Jos tositteet säilytetään myös alkuperäisinä paperilla, kirjanpitoaineisto voidaan säilyttää vain yhdellä sähköisellä tietovälineellä, joka on varmistettava tarpeeksi usein. Kahdella sähköisellä tietovälineellä kirjanpitoaineisto tulee säilyttää, jos tositemateriaalia ei säilytetä paperilla.

Pysyvästi säilytettävälle tietovälineelle tallennettuja kirjanpilotietoja ei saa muuttaa. Kirjanpilotuukauden valmistuttua kausi lukitaan, ettei kukaan vahingossa mene tietoja muuttamaan. (Salminen & Lahti 2014, 200-201)

Lain mukaan (KPL 2:10§ ja 2:7a§) tilinpäätöksen sähköiselle säilyttämiselle ei enää 1.11.2016 alkaen ole estettä. Paperiversiot saa hävittää ja vanhat tasekirjat saa muuttaa sähköiseen muotoon. (Kirjanpilolautakunta 2016.)

3 TALOUSHALLINTOALAN TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Digitalisaation myötä tilitoimistoala tulee käymään läpi suuren rakennemuutoksen. Taloushallinto siirtyy uuteen aikakauteen, kun yhä useampi ennen käsin tehty kirjanpidon työvaihe tehdään sähköisesti. Vaikka kirjanpidon ja laskentatoimen asiantuntijatyö on listattu tutkimuksissa katoavien ammattien joukkoon, kirjanpitäjien ammatti ei kuitenkaan tule katoamaan, mutta heidän rooliaan on kyettävä uudistamaan enemmän neuvonnan suuntaan. Taloushallintoalan haasteessa kirjanpitäjän ammatti elää muutoksen aikaa ja perinteisiä kirjanpitäjiä tarvitaan tulevaisuudessa aiempaa vähemmän, mutta yritysten tarve kirjanpidollisiin kysymyksiin ja verotuksellisiin neuvoihin ei suinkaan katoa vaan itseasiassa kasvaa. (Lähtenmäki-Lindman 2016) Asiakkaille on kyettävä antamaan uutta lisäarvoa ja heidän tulee koulutautua enemmän sisäisiksi neuvonantajiksi, jotka tarjoavat enemmän tietoon perustuvia suosituksia ja ehdotuksia ja esimerkiksi pyrkivät kehittämään liiketoimintaa. (Manninen 2017)

Tilitoimistoilla murros on nurkan takana ja digitalisaation myötä erilaiset ohjelmistorobotiikan muodot tulevat helpottamaan käyttäjäystävällisten ratkaisujen käyttöönottoa, joka tulee vaikuttamaan merkittävästi myös hinnoitteluun. Tällainen digitalisaatio on jo arkea kansainvälistyneiden yritysten taloushallinnon prosessien automatisoinnissa. Digitalisaation robotiikan ratkaisujen avulla voidaan perusratkaisuja korvata virheettömiksi, kustannustehokkaiksi, nopeiksi ja näin korvata manuaaliset nykyiset erilaiset tiliöintivaiheet. (Manninen 2017)

Lasse Mäkelä Invesdor Oy:stä on luetellut nykyaikaisen kasvuyrityksen vaatimuksia taloushallinnolle. Hän painottaa digitaalisuutta. Prosessien täytyy olla mahdollisimman digitaalisia ja reaaliaikaisia. Ajantasainen liikevaihto, kulut ja kassavirta täytyy yrityksellä olla päivittäin tiedossa. Taloushallinnon tulee olla saatavilla online ympäri vuorokauden ja digitaalisten taloushallintopalvelujen tulee olla intuitiivisia ja helppokäyttöisiä ja sen täytyy toimia kaikilla alustoilla, tietokoneella, tabletilla ja älypuhelimella. (Mäkelä 2016)

3.1 Sähköiset kuitit

Taloushallinnon runkoverkko-hanke esittää, että kaikki Suomessa liikkuvat kuitit digitalisoidisiin. Taloushallinnon runkoverkko-hankkeen tavoitteena on digitalisoida kaikki käteis- ja korttimaksukuitit niin, että tulevaisuudessa sähköinen kuitti menisi automaattisesti kirjanpitoon ja arkistoon sekä esimerkiksi matka- ja kulunhallintajärjestelmiin. Kuittien ja laskujen digitalisointi tarkoittaa 5-7 euron säästöä verrattuna paperisen kuitin tai laskun käsittelyyn. Yhden perinteisen kuitin käsittelyyn kuluu aikaa viidestä seitsemään minuuttia. Suomessa liikkuu vuosittain satoja miljoonia kuitteja. Hanke oli Administer Oy:n, Kunnan Taitoa Oy:n, Tieto Oyj:n ja Tikon Oy:n yhteinen aloite. Hanke päättyi joulukuussa 2015, mutta hanketta on päätetty jatkaa taloushallinnon verkostomaisen liiketoimintamallien digitalisoinnin edistämiseksi. (Taloushallinnon runkoverkko 2016)

S-ryhmä on ottanut käyttöön kuluttajille sähköisen kassakuitin. S-ryhmän asiakas voi valita, haluaako hän kassakuittit sähköisenä vai myös paperisena. Kuitit ovat nähtävissä S-ryhmän omien sovellusten kautta. Tätä palvelua varten kuitenkin tarvitaan S-Etukortti. Kortin sirulle tallennetaan tieto, että kortinhaltija on siirtynyt sähköisiin kassakuitteihin. Sähköinen kassakuitti kestää paperikuittia paremmin eivätkä tärkeät kuitit voi kadota vahingossa. Kuiteista luopuminen vähentää paperiroskaa. Esimerkiksi S-ryhmän toimipisteissä kuittipaperia kuluu vuodessa noin 81 000 kilometriä. S-ryhmän sähköinen kuitti on ensimmäinen laajasti toimiva digitaalinen kassakuittiratkaisu Suomessa. (S-kanava 2016) Kuluttajan sähköinen kuitti pitäisi saada käyttöön muissakin kaupoissa kuin S-ryhmässä. Sähköisen kuitin järjestelmästä olisi hyvä saada liittymät taloushallinnon järjestelmiin, joista yritysten kassakuittit kirjautuisivat järjestelmään ja kirjanpitoon.

3.2 TALTIO - hanke

Vuoden 2016 maaliskuussa Taloushallintoliitto käynnisti TALTIO-hankkeen, jonka tavoitteena on lopettaa kokonaan taloushallinnon tiedon kuljettaminen paperilla tai pdf-muodossa ja että kaikki taloushallintoon liittyvä tieto liikkuu järjestelmissä vain TALTIO-muodossa. TALTIO-hankkeessa luodaan yksi yhteinen standardimuoto rakenteiselle taloustiedolle, jota ovat mm. tiliotteet, verkkolaskut ja

sähköinen kuittitieto. (Taltio 2016) TALTIO-määrittely on globaaliin XBRL GL taksonomiaan perustuva liiketapahtuman tietuekuvaus, joka mahdollistaa taloustiedon yhtenäisen käsittelyn tietojärjestelmissä. (Taloushallintoliitto 2017)

TALTIO-muodossa liikkuvan taloustiedon ansiosta sovelluksia voi yhdistellä ja valita vapaammin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Järjestelmät lukevat TALTIOta ja keskustelevat keskenään, joten saadaan parempia järjestelmiä ja uusia palveluita pystytään kehittämään. Yritysten taloudellista tilannetta pystytään seuraamaan reaaliaikaisesti ja tietoa pystytään analysoimaan paremmin sekä tekemään oikeita ratkaisuja heti. TALTION ansiosta yrittäjällä ei ole enää paperisia kuitteja tai laskuja toimitettavaksi tilitoimistoon eikä tilitoimistolle tarvitse maksaa tallennustyöstä. (Hirsimäki 2017) Tilitoimistoille maksettavat atk-maksut eivät kuitenkaan ole olleet enää pitkään aikaan tallennustyöstä aiheutuvia kustannuksia vaan tilitoimistolle itselleen aiheutuneita digitaalisen taloushallinnon käyttömaksuja, jotka digitaalisen taloushallinnon ohjelmistoja tarjoavien ohjelmistotalojen verkkosivuiltakin käyvät ilmi.

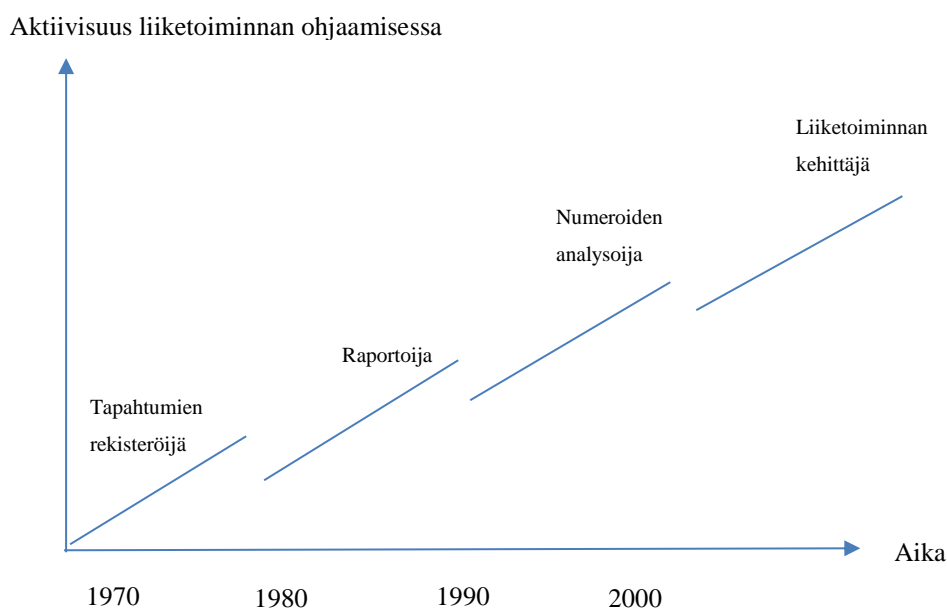
Koska tiedot voidaan helposti jäljittää alkuperäisiin liiketapahtumiin, mahdollistaa TALTIO-muoto myös automatisoidun tilintarkastuksen ja verotarkastuksen. TALTIO tulee myös mahdollistamaan oma-aloitteisen tuloveroennakoiden ilmoittamisen ja maksamisen sähköisen raportin perusteella. (Tieke ry 2016)

3.3 Taloushallintoalan yrittäjän näkemys alan tulevaisuudesta

Tulevaisuudessa taloushallinto tulee olemaan digitalisoitua ja taloushallintoalan toimistot tulevat tarjoamaan entistä enemmän konsultointipalveluja. Pitkään tilitoimisto- ja taloushallintoalalla toiminut yrittäjä näkee suuren muutoksen koittavan alalla. Hänen näkemyksensä mukaan tulevaisuudessa taloushallintoalalla tilitoimistot ja kirjanpitäjät luopuvat suurista määristä paperitositteita ja kaapillisista mappeja. Tositteiden kirjaaminen ja tiedon tallentaminen automatisoidaan ja samalla kirjanpitäjän rooli muuttuu talouden neuvonantajiksi vaativimpiin analysoinnin tehtäviin. Hän kertoo, että digitaalisuus tuo palvelukäytäntöihin nopeutta ja helpoutta. Asiakkaille muutos tulee siinä, että numerotieto omasta taloudellisesta ti-

lanteesta on saatavilla lähes reaaliajassa. Kirjanpitäjät eivät tulevaisuudessa ole si-
dottuja tekemään työtään nykyisen mukaiseen toimistoaikaan, vaan töitä voidaan
tehdä itse haluttuna ajankohtana ja etänä. Vaikka perinteiset perusrutiinit, tallenta-
miset ja muut vastaavat tehtävät vähenevät, samalla kuitenkin tietojen oikeellisuus-
teen tullaan tarvitsemaan taloushallintoalan ammattilaisia. Tulevaisuus taloushal-
linnon ammattilaisilla tulee muuttumaan haasteellisemmaksi. Numeroista pitää
pystyä kertomaan jalostettua tietoa yrityksen taloudellisesta kehityksestä ja visioi-
maan yrityksen nykytilaa tulevaisuuteen. Taloushallinnon ammattilaisen tulee hal-
lita toimintaympäristön muutokset reaaliajassa ja hänen tulee hallita kirjanpitola-
kien ja verolakien lisäksi IT- ala suvereenisti pystyäkseen hyödyntämään digitali-
saation tarjoamat hyödyt ja edut. (Taloushallintoalan yrittäjä 2017)

Taloushallinnon roolin kehityskaari

Kuva 3. Taloushallinnon roolin kehityskaari. (Alhola 2015)

4 TALOUSHALLINNON JÄRJESTELMÄT

Ensimmäisenä kirjanpitojärjestelmänä pidetään mekaanista Taylorix-järjestelmää, joka syntyi jo yli sata vuotta sitten. Taylorix-järjestelmässä kirjanpitotapahtumat jäljennettiin reikäkorttien avulla. 1950- ja 1960-luvuilla tietotekniikan kustannukset olivat niin korkeat, että vain suuret yritykset pystyivät sitä hyödyntämään. Valmisohjelmistoja ilmestyi markkinoille 70-luvulla. 80-luvulla myös pk-yritykset pääsivät valmisohjelmistojen pariin. Kun 90-luvulla tietokoneiden käyttö yleistyi, yritykset pystyivät hankkimaan omalle tietokoneelle asennettavan kirjanpito-ohjelmiston. 2000-luvulla järjestelmät siirtyivät pilveen ja järjestelmien käytettävyyteen on panostettu entistä enemmän. Taloushallinnon tietojärjestelmät luokitellaan kahteen pääryhmään: kokonaisvaltaisiin ERP-järjestelmiin ja taloushallinnon erillisjärjestelmiin (Lahti & Salminen 2014, 34, 36).

4.1 ERP-järjestelmät

ERP-järjestelmät (Enterprise Resource Planning) ovat olleet suuryrityksillä käytössä jo 1990-luvulta lähtien. 2000-luvulla myös keskisuurille yrityksille on kehitetty omia ERP-ratkaisuja. ERP-järjestelmien edeltäjät olivat 70- ja 80-lukujen MRP (Material Requirement Planning) ja MRP II (Manufacturing Resource Planning) -järjestelmät. Pk-yrityksille sopivien ERP-järjestelmien kehittämiseen on myös viime vuosina alettu panostaa. (Lahti & Salminen 2014, 40)

ERP-järjestelmiä eli toiminnanohjausjärjestelmiä on käytössä yleensä suurilla ja keskisuurilla yrityksillä. Toiminnanohjausjärjestelmät yhdistävät liiketoiminnan eri osa-alueet yhdeksi kokonaisuudeksi. ERP-järjestelmä koostuu erilaisista yrityksen tarpeen mukaan integroitavista moduuleista, kuten esimerkiksi taloushallinnon, myynnin, tuotannon, projektinhallinnan sekä materiaalihallinnon moduuleista. Moduulit käyttävät samaa tietokantaa.

4.2 Valmisohjelmistot

Taloushallinnon valmisohjelmistot ovat hyvin standardeja ja ne pitävät sisällään kattavat ominaisuudet ja toiminnallisuudet käyttötarkoituksen mukaiseen prosessiin. Tarvittaessa joitakin valmisohjelmistoja voidaan räätälöidä yrityksen tarpeisiin. Valmisohjelmistojen heikkoutena pidetään sitä, että ne eivät automaattisesti keskustele muiden ohjelmistojen kanssa, vaan ne pitää erikseen integroida yhteensopiviksi. Erillisohjelmistoissa on yleensä valmiina perusrajapinnat tiedonsiirtotarpeisiin, joilla ohjelmistot saadaan keskustelemaan toistensa kanssa. (Lahti & Salminen 2014, 41)

Taloushallinto-ohjelmistojen hyötynä pidetään sitä, että ne ovat hyvin pitkälle automatisoituja. Automatisointi vähentää saman tiedon syöttämistä ja käsittelemistä moneen kertaan, tämä taas vähentää virheiden mahdollisuutta. Valmisohjelmistot soveltuvat pienille yrityksille. Hankinta on nopeaa ja yksinkertaista. Koska ohjelmistot ovat valmiita tuotteita, toimitusaika on myös tiedossa. (Tieke ry 2017)

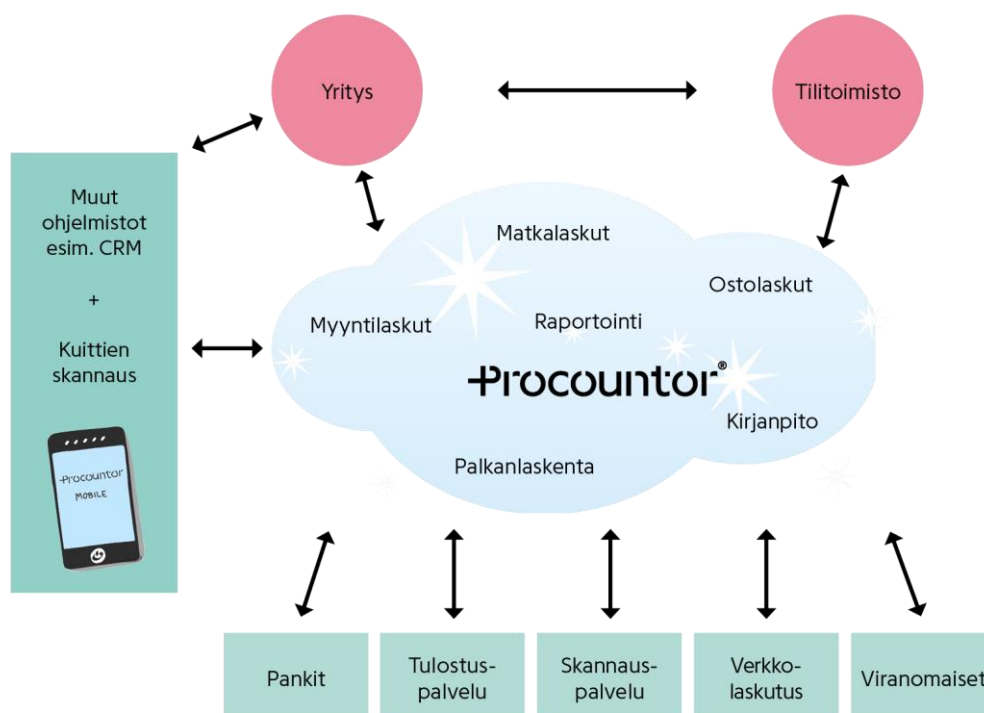
4.3 Digitaalisen taloushallinnon ohjelmistot

Digitalisaatio on luonut taloushallintoalan ohjelmistotaloille kehityspaineita. Kilpailu on tällä hetkellä kovaa ja uusia ratkaisuja julkaistaan koko ajan. Parin viime vuoden aikana kehitystä on tapahtunut paljon verrattuna aikaisempiin vuosiin. Digitaalisen taloushallinnon ohjelmistot ovat pilvipalvelussa ja niihin kirjaututaan internetselaimella. Kirjautumisen jälkeen yrityksellä on ohjelmistosta riippuen käytössään laskutusohjelma, ostolaskujen hyväksyntä ja maksatus, raportit, ym.

Pilvipalvelussa sovelluksia käytetään internetin välityksellä. Palveluntarjoaja on vastuussa sovellusten päivityksistä, toiminnasta ja kehityksestä. Pilvipalveluiden palveluveloitus sisältää laitteistot, ohjelmistolisenssit, tietoturvan ja kaiken muun, mitä tarvitaan sovellusten käyttöön. Palveluntarjoajat hoitavat myös käyttäjäkoulutukset sekä käyttötuen ja neuvonnan. Pilvipalvelua pidetään helppona ratkaisuna yritykselle, koska yrityksen ei tarvitse itse huolehtia päivityksistä tai sovelluksen ylläpidosta. (Lahti & Salminen 2014, 46)

4.3.1 Procountor

Procountor Oy on kehittänyt sähköistä taloushallinto-ohjelmistoa vuodesta 2001 lähtien. Procountor- ohjelmisto on käytössä 700 tilitoimistossa ja yli 20 000 yrityksessä. Procountor mainostaa olevansa ”Täysin internetissä toimiva taloushallinto-ohjelmisto, joka on käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta”. (Procountor 2017)

Kuva 4. Procountor-ohjelmisto. (Procountor 2017)

Procountor-ohjelmiston avulla voi hoitaa mm. myyntilaskutuksen, matkalaskut, ostolaskujen käsittelyn, reskontran, palkanlaskennan, kirjanpidon sekä sähköisen arkistoinnin. Lisäpalveluna on saatavilla esimerkiksi Procountor Mobile -älypuhelinsovellus, jolla on mahdollista skannata pankki- ja luottokorttikuitteja kuvaamalla ne puhelimella ja tallentaa ne suoraan Procountoriin käsittelyä ja arkistointia varten tai Procountor Allekirjoituspalvelu, jolla on mahdollista digitaalisesti allekirjoittaa esimerkiksi sopimuksia tai pöytäkirjoja. Asiakirjojen osapuolet tunnistetaan verkkopankkitunnuksilla, jolloin digitaalinen allekirjoitus on oikeudellisesti sitova ja turvallinen allekirjoitustapa. (Procountor 2017)

Procountor toimii pilvipalveluna, jolloin kaikki päivitykset tapahtuvat automaattisesti eikä käyttäjän itse tarvitse niitä asentaa. Sisäänkirjautuminen tapahtuu Internet-selaimella käyttäjätunnuksella ja istunnoittain vaihtuvalla salasanalla. Procountor on hinnoiteltu kuukausimaksulliseksi palveluksi. Investointeja lisensseihin ei tarvita. Kuukausimaksu määräytyy siitä, minkälaisen paketin valitsee. Valittavana on Kevyt, Perus, Plus, Premium tai Enterprise. (Procountor 2017)

4.3.2 Visma Netvisor

Netvisor perustettiin 2000-luvun alussa ja vuonna 2012 se vaihtoi nimensä Visma Solutioniksi. Netvisoria käyttää 500 tilitoimistoa ja 17 000 yritystä. Netvisor-ohjelmiston avulla taloushallinto ja palkanlaskenta ovat automatisoitua. Netvisorilla voi hoitaa mm. myyntilaskutuksen, reskontran, ostolaskujen käsittelyn, kirjanpidon, palkanlaskennan, matkalaskut ja kulut. Netvisorilla on myös sovellus, jolla voi ottaa kuvan kuitista älypuhelimella ja liittää sen matkalaskulle. (Netvisor 2017)

Netvisorin hinnoittelu perustuu asiakasyrityksen liikevaihtoon, käyttäjämäärään sekä tapahtumamaksuihin. Hinnoittelussa on käytetty kahdeksaa eri liikevaihtoluokkaa, alle 0,1 M€ - yli 10 M€. Liikevaihtoluokkaa käytetään ohjelmistohinnoitteluun ja on kuukausimaksullinen. Tapahtumamaksut perustuvat vastaanotettuihin ja lähetettyihin verkkolaskuihin ja esimerkiksi tiliotteiden hakuun kappaleelta. Käyttäjämaksut laskutetaan käyttäjämäärän perusteella. (Netvisor 2017)

Kuva 5. Netvisor -ohjelmisto. (Netvisor 2017)

4.3.3 Tikon

Tikon-järjestelmää käyttää 800 tilitoimistoa ja 400 keskisuurta organisaatiota. Tikon-järjestelmän avulla tilitoimistot palvelevat lähes 80 000 asiakastaan. Tikon Oy:llä on jo yli 35 vuoden kokemus taloushallinnon ratkaisuksista. Tikon mainostaa ohjelmistojensa olevan Suomen tehokkain taloushallinnon palvelualusta. (Tikon 2017)

Kun tilitoimisto käyttää Tikon-ohjelmistoja, tilitoimiston asiakasyrityksillä on mahdollisuus NetTikonin käyttöön. NetTikon on selainpohjainen tuoteperhe, jolla asiakasyritys voi hoitaa taloushallinnon päivittäiset rutiinit vaivatta ja nopeasti. NetTikon tarjoaa välineet myyntilaskutukseen, ostolaskujen käsittelyyn ja hyväksyntään, työaikojen kirjaamiseen, pankkitilien saldoseurantaan ja yksittäismaksuihin, palkka-aineiston hyväksyntään sekä tositeaineiston syöttämiseen ja hyväksyntään. NetTikonin avulla taloudenseuranta on ajantasaista. (Tikon 2017)

NetTikon toimii pilvipalveluna Internet-selaimella tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella. NetTikoniin kirjaudutaan käyttäjätunnuksella ja salasanalla, jonka käyttäjä voi itse määrittellä.

Tikon ja Procountor ovat huhtikuun alussa 2017 aloittaneet yhteistyön, jonka tavoitteena on helpottaa Procountorin ja Tikonin ohjelmistojen yhteiskäyttöä tiloimistoissa.

Kuva 6. NetTikon sovellukset. (Tikon 2017)

4.3.4 Heeros

Heeros Oyj aloitti toimintansa vuonna 2000 ja Heeros-ohjelmistoa käyttää tällä hetkellä yli 9000 yritystä ja yhteisöä. Heeros-ohjelmisto soveltuu kaiken kokoisille yrityksille. Ohjelmisto toimii pilvessä ja tuotteet ovat toteutettu modulaarisesti, jolloin käyttöön voi ottaa tarvittavat osiot. Heerosta voi käyttää myös yhdessä toisen taloushallinnonjärjestelmän kanssa, jolloin se liitetään osaksi Heeroksen tuoteperhettä. Heeros-ratkaisulla voi hoitaa mm. kirjanpidon, ostolaskujen, matkalaskujen ja myyntilaskujen sähköisen käsittelyn, palkkojen maksun sähköisesti, paperisten ostolaskujen skannauksen sähköiseen muotoon sekä siirtää aineistoja sähköiseen asiakirja- ja tositearkistoon. (Heeros 2017)

Kuva 7. Heeros-tuoteperhe. (Heeros. 2017)

5 KYSELY SEINÄJOEN ALUEEN PK-YRITTÄJILLE

Tämä luku käsittelee kyselytutkimusta, joka toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Kysely toteutettiin sähköisenä ja lähetettiin Seinäjoen talousalueen pk-yrittäjille, jotka poimittiin Suomen Yrittäjien yrityshausta ja Seinäjoen talousalueen pk-yrittäjien yritysluetteloista.

5.1 Kyselyn laatiminen

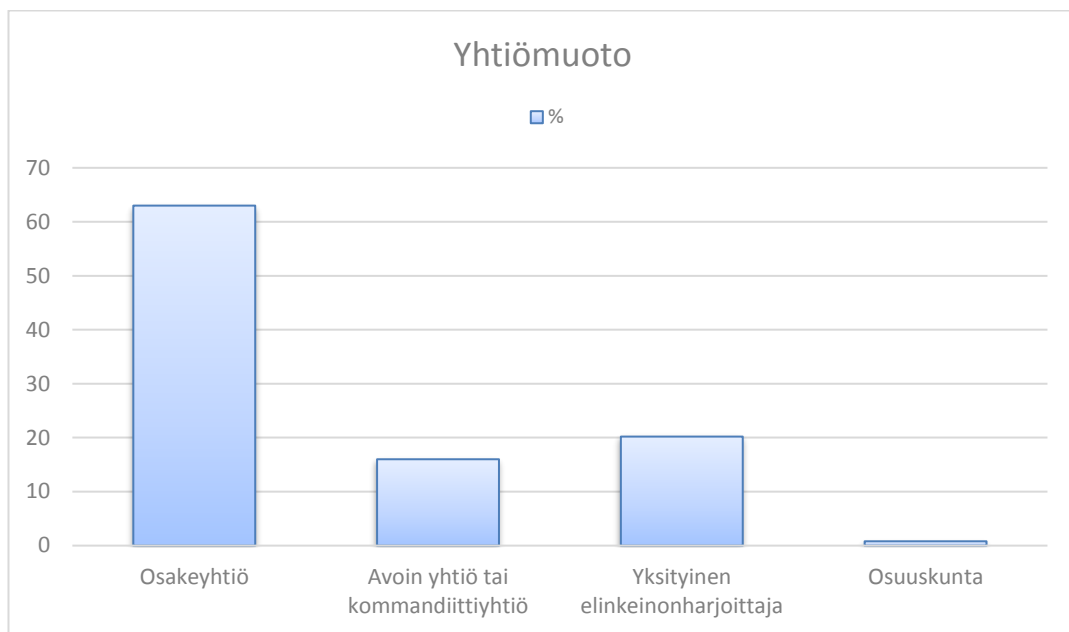
Kyselylomakkeella oli 14 kysymystä, jotka koskivat digitaalisen taloushallinnon käyttöä yleensä sekä etuja ja haittoja. Melkein kaikki kysymykset olivat suljettuja eli vastausvaihtoehdot annettiin valmiiksi. Avoimia kysymyksiä oli kolme. Kysely jaettiin kahteen eri osioon, ensimmäisessä kysyttiin yrityksen taustatietoja, toisessa osiossa digitaaliseen taloushallintoon liittyviä kysymyksiä. Viranomaisasiointiin eli asioinnit verottajan, tullin, kelan yms. kanssa liittyvät kysymykset jätettiin pois, koska perinteisesti pk-yritykset ovat hoitaneet nämä asioinnit taloushallintoalan toimistojen ja tilintarkastustoimistojen ohjelmien ja järjestelmien avulla.

5.2 Kyselytutkimuksen tulokset

Kyselylomake lähetettiin sähköpostitse 813 Seinäjoen talousalueen yritykseen ja yrittäjille. Lähetettyyn kyselyyn vastauksia saatiin 134 kappaletta ja vastausprosentti oli näin ollen 16,5 %. Muistutusviestejä ei lähetetty lainkaan, koska lähetettyyn kyselyyn vastauksia saatiin riittävästi eri toimialoilta ja yrityksiltä toimimista osakeyhtiöihin.

Kyselylomakkeella käytettiin digitaalinen taloushallinto -termin sijaan termiä sähköinen taloushallinto, koska digitaalinen taloushallinto on terminä paljon vähemmän käytetty ja tuntemattomampi kuin sähköinen taloushallinto.

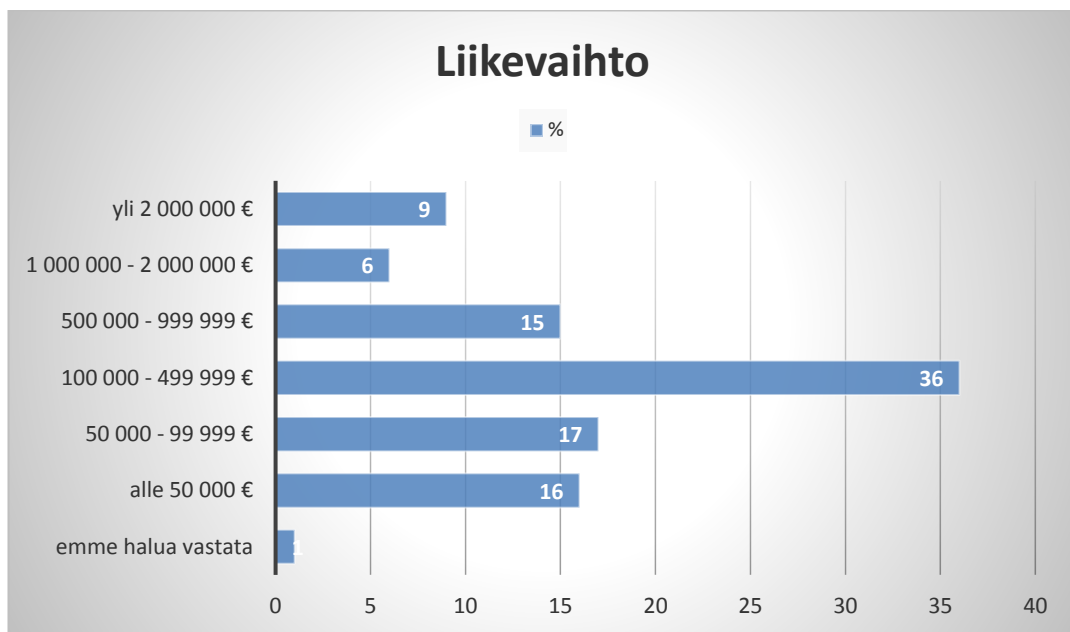
Ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin yrityksen yhtiömuotoa. Vastaajista 63 % edusti osakeyhtiötä, 16 %:n yritysmuoto oli avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, yksityisiä elinkeinonharjoittajia vastaajista oli 20,2% ja osuuskunta yhtiömuotona oli 0,8 %:lla

Kuvio 1. Vastanneiden yritysten yhtiömuodot

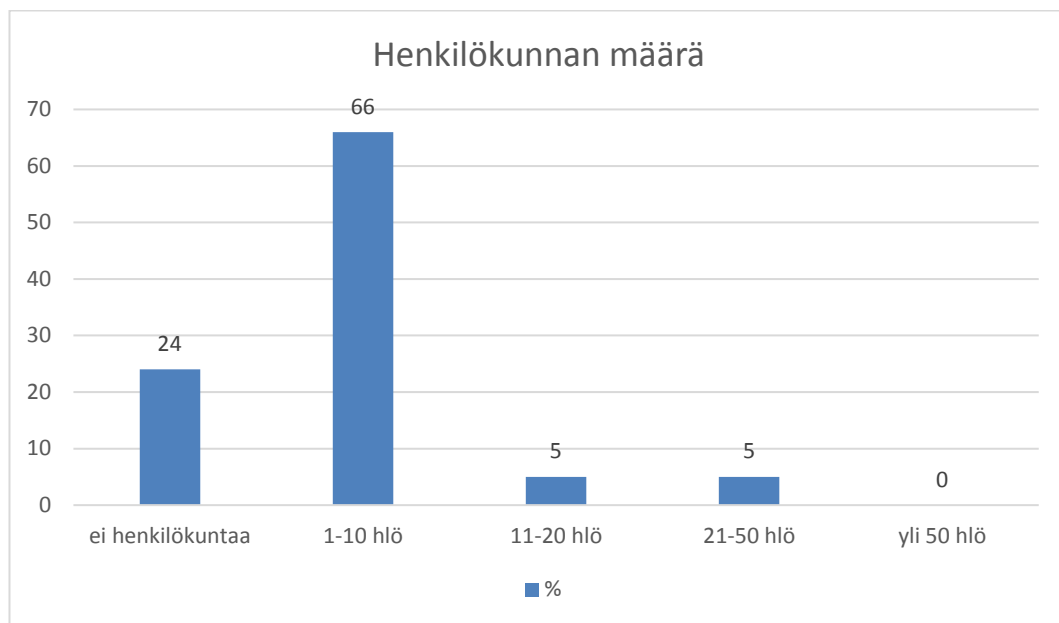
Toisessa kysymyksessä haluttiin tietää yhtiön toimiala. Kysymys oli avoin ja siihen ei ollut pakko vastata. Vastaajista 25 jätti tämän kohdan tyhjäksi. Eniten vastaajia oli laki- ja laskentatoimenalalta, 16 kpl. Toiseksi eniten vastaajia oli rakennusalalta, 14 kpl. Myös kaupan alalta, kauneus- ja terveysalalta sekä kuljetusalalta oli hyvin vastaajia, 10 kpl kutakin. Muut vastaajat olivat ravintola-alalta, kiinteistöalalta, mainosalalta sekä teollisuuden aloilta.

Kysymyksessä numero kolme kysyttiin yrityksen liikevaihtoa eli haluttiin selvittää, minkä kokoisesta yrityksestä on kyse.

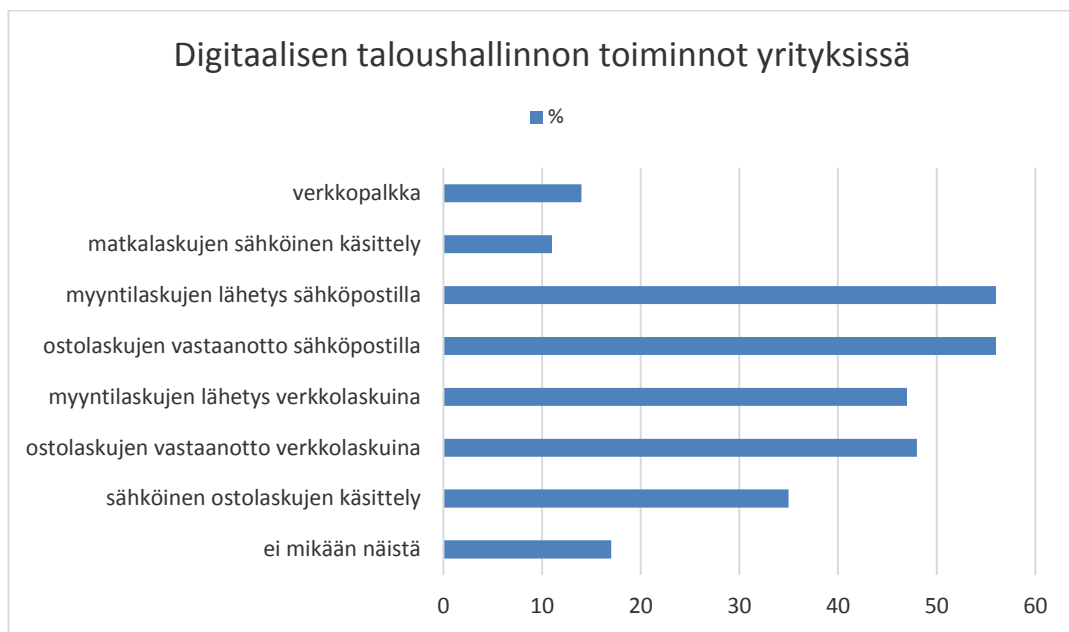
Kuvio 2. Vastanneiden yritysten liikevaihto

Neljännessä kysymyksessä kysyttiin henkilöstön määrää. 66 % vastanneista yrityksistä työllistävät 1-10 henkilöä. 24 %:lla vastanneista ei ole työntekijöitä ollenkaan. 11-20 työntekijää oli vastanneista 5 %:lla. Myös 21-50 työntekijää työllistäviä yrityksiä oli 5 %. Henkilöstön määrä ei ylittänyt 50 työntekijää yhdelläkään vastanneista yrityksistä.

Kuva 8. Henkilökunnan määrä.

Kysymyksessä numero viisi haluttiin tietää, mitä digitaalisen taloushallinnon osa-alueita yrityksellä on käytössä. Yrityksillä suosituin (56%) sähköinen toiminto on ostolaskujen vastaanotto ja myyntilaskujen lähetys sähköpostilla. Toiseksi suosituin (48 %) on ostolaskujen vastaanotto verkkolaskuina ja myyntilaskujen lähetys verkkolaskuina. Sähköinen ostolaskujen käsittely on käytössä 35 %:lla, verkkopalkka 14 %:lla sekä matkalaskujen sähköinen käsittely 11 %:lla. 17 % ilmoittaa, että ei käytä mitään näistä.

Kuvio 3. Digitaalisen taloushallinnon toiminnot yrityksissä

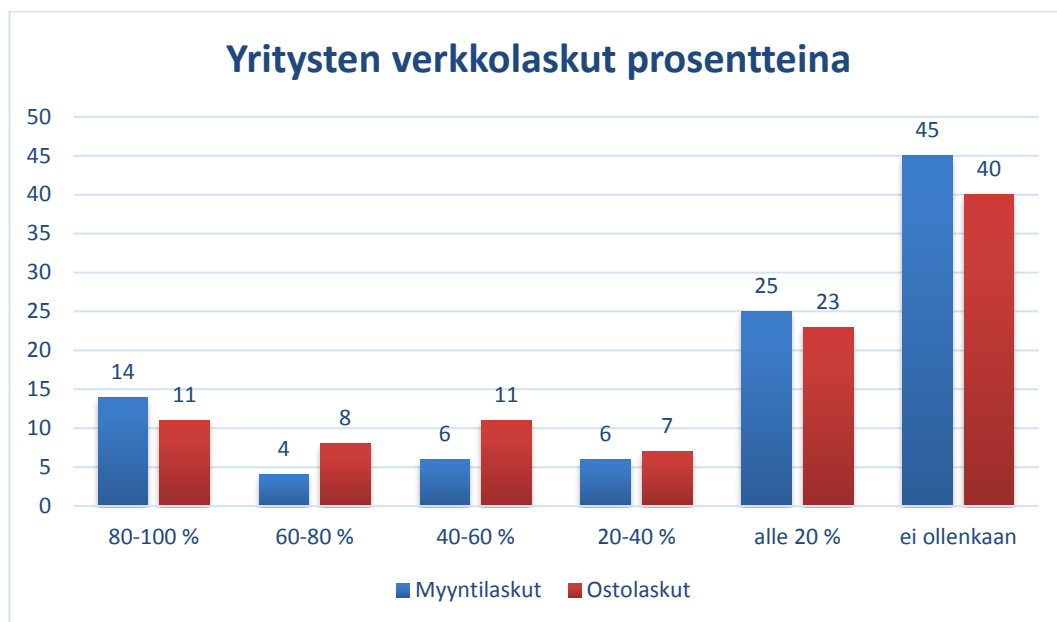
Kuudennessa kysymyksessä kysyttiin, kuinka kauan yritys on vastaanottanut verkkolaskuja. 40 % vastaajista ei vastaanota verkkolaskuja. 32 % on vastaanottanut verkkolaskuja jo 2-3 vuotta. 14 % on siirtynyt verkkolaskujen vastaanottamiseen alle vuoden sisällä. 4-5 vuotta vastasi 9 % yrityksistä ja yli 5 vuotta 5 % yrityksistä.

Kysymyksessä numero seitsemän kysyttiin, kuinka kauan yritys on lähettänyt verkkolaskuja. 45 % vastaajista ei lähetä verkkolaskuja ollenkaan. Alle vuoden verkkolaskuja on lähettänyt 15 %, 2-3 vuotta niitä on lähettänyt 27 %, 4-5 vuotta 9 % ja yli 5 vuotta 4 %.

Kahdeksannessa kysymyksessä haluttiin tietää, kuinka monta prosenttia yrityksen myyntilaskuista on verkkolaskuja. Myyntilaskuista verkkolaskuja on alle 20 % vastasi 25 % vastaajista, 20-40 % vastasi 6 %, 40-60 % vastasi 6 %, 60-80 % vastasi 4 % ja 80-100 % vastasi 14 %. Vastaajista 45 % ei laskuta verkkolaskuina ollenkaan.

Yhdeksännessä kysymyksessä pyydettiin arvioimaan, kuinka monta prosenttia yrityksen ostolaskuista on verkkolaskuja. 40 % vastaajista vastasi, että ei vastaanota

ostolaskuja ollenkaan verkkolaskuina. 23 % vastasi, että verkkolaskuina ostolaskuja tulee alle 20 %. 7 % vastasi, että 20-40 % on verkkolaskuja, 11 % vastasi, että 40-60 % on verkkolaskuja ja 8 % vastasi, että verkkolaskuja on 60-80 %. 80-100 % ostolaskuista tulee verkkolaskuina 11 %:lle vastaajista.

Kuva 9. Yritysten verkkolaskujen lähetys ja vastaanotto.

Kysymyksessä numero kymmenen haluttiin tietää, onko tilitoimisto tarjonnut yritykselle mahdollisuutta sähköisiin taloushallintopalveluihin. 50 % vastaajista kertoo, että mahdollisuutta on tarjottu heille. 28 % sanoo, että mahdollisuutta sähköisiin taloushallintopalveluihin ei ole tarjottu. 22 % vastaajista ei käytä tilitoimistoa.

Yhdennessätoista kysymyksessä kysyttiin sähköisen taloushallinnon hyödyistä. Suurimpana hyötynä pidettiin laskutusprosessin nopeutumista. Sähköisen taloushallinnon reaaliaikaisuutta sekä ajasta ja paikasta riippumattomuutta pidettiin myös hyötynä. Vähäisenä hyötynä pidettiin kustannusten pienentymistä sekä virheiden vähentymistä.

Kysymys numero kaksitoista oli avoin kysymys. Siinä haluttiin tietää mitä muita hyötyjä sähköisestä taloushallinnosta on ollut yritykselle. Kommentit olivat seuraavia: ”Ajankäytön suuntaaminen itse bisnekseen ja ydinliiketoimintaan, ei taloushallinnon rutiineihin”, ” Tilinpäätöstasoinen tulos joka kuukausi”, ”Budjetoinnin ja ennustettavuuden parantuminen”, ”Paperittomuus ja ajansäästö suurin hyöty”, ” Ei tarvitse kuitteja ja muita papereita toimittaa kuukausittain”. Vastaajista moni kokee hyötynä myös sähköisen arkistoinnin hyödyntämisen ja hakujen helppouden.

Kolmannessatoista kysymyksessä kysyttiin, miksi yritys ei ole ottanut käyttöön sähköisiä taloushallintopalveluja. Vastaajista 17 % ei ole ottanut käyttöön sähköisiä taloushallintopalveluja. He kertoivat syyksi, että myyntilaskutusta on vähän kappalemääräisesti (35 %), ostolaskuja on vähän kappalemääräisesti (17 %), asiakkailla ei ole valmiutta vastaanottaa verkkolaskuja (17 %), kustannukset hyötyjä suuremmat (13 %) ja uuden ohjelman opettelu vie aikaa (11 %).

Kuva 10. Miksi yrityksellä ei ole käytössä digitaalinen taloushallinto.

Viimeisessä kysymyksessä haluttiin tietää, mitä muita syitä on, jos yritys ei ole ottanut käyttöön sähköisiä taloushallintopalveluja. Vastaukset olivat: ”Paperilaskut ovat a ja o”, ”Jossakin vaiheessa tulosteet tarvitaan joka tapauksessa”, ” Kirjanpito

kallistuu vielä nykyisestäänkin, jos he lähettäisivät sähköisenä laskumme”, ”Inhoan kaikkea sähköistä”. Muita vastauksia olivat mm. laiskuus opetella, ei ole ollut aikaa perehtyä asiaan, yritystoiminta vähäistä, ylimääräinen työ sekä tietosuoja, kun laskuissa näkyy arkaluonteisena pidettäviä terveyteen liittyviä henkilötietoja asiakkaista.

5.3 Johtopäätökset

Vastaajissa oli muutama yritys, joilla ei ole käytössä mitään digitaalisen taloushallinnon osia. Tässä joukossa oli terveydenhoitoalan ja kauneudenhoitoalan yrityksiä. Näillä aloilla laskut annetaan yleensä käteen tai palvelu maksetaan paikan päällä, joten on täysin ymmärrettävää, miksi myyntilaskuja ei lähetetä verkkolaskuina tai edes sähköpostin liitetiedostona. Terveydenhoitoalalla laskuissa usein myös näkyy arkaluonteisia tietoja, joten laskun antaminen asiakkaalle henkilökohtaisesti on turvallisempaa. Tunnetut isommat terveydenhoitoalan toimijat ovat kuitenkin ratkaisseet asian niin, että verkkolaskuissa ei ole mitään potilasta koskevaa tietoa. Potilaan tiedot lähetetään laskutettavalle erikseen sähköpostilla ja tiedoston avaamiseen tarvitaan käyttäjätunnus ja salasana.

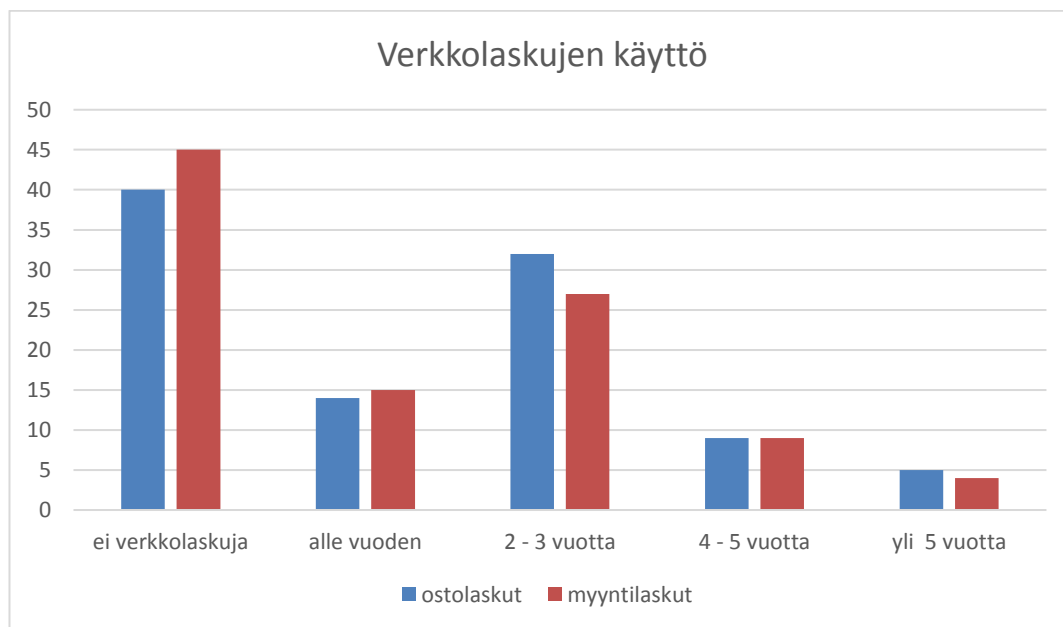
Vastaajista 19 % arvioi, että heidän osto- ja/tai myyntilaskuistaan on 80-100 % verkkolaskuja. Näistä vastaajista 77 % kertoo, että tilitoimisto on tarjonnut mahdollisuutta digitaaliseen taloushallintoon. Jos tilitoimisto ei ollut tarjonnut mahdollisuutta digitaaliseen taloushallintoon, suurin osa näistä vastaajista ilmoitti käyttävänsä sähköpostia ostolaskujen vastaanottamiseen ja myyntilaskujen lähettämiseen sähköpostin liitetietona. Joukkoon kuitenkin mahtui muutama sellainen, joille tilitoimisto ei ollut tarjonnut mahdollisuutta digitaaliseen taloushallintoon, mutta he kuitenkin vastaanottivat ja lähettivät verkkolaskuja sähköpostilaskujen rinnalla.

Tilitoimiston rooli digitaalisen taloushallinnon edistämisessä on siis merkittävä. On olemassa vielä perinteisiäkin tilitoimistoja, joissa kaikki tehdään paperilla ja arkistointi tarkoittaa suurta määrää mappeja arkistihuoneessa. Käsitykseni mukaan tällaisissa toimistoissa yrittäjänä toimii usein pitkänlinjan iäkkäämpi yrittäjä, joka ei enää halua panostaa digitaalisten palvelujen tarjontaan ja uusiin digitaalisiin ohjelmiin. Nuoren polven taloushallinnon palveluja tarjoavat yritykset ovat rohkeasti

lähteneet mukaan digitaalisten palvelujen käyttöön sen kaikilla sektoreilla. Tilitoimistot ovat siis menossa digitaalisempaan suuntaan, varsinkin kun vanhemmat ikäluokat vaihtuvat nuorempaan.

Vastausten perusteella syyt, miksi digitaalista taloushallintoa ei ole otettu käyttöön, ovat yritystoiminnan sivutoimisuus tai vähäisyys, uuden ohjelman opetteluun täytyy käyttää aikaa ja se, että asiakkailla ei ole mahdollisuutta vastaanottaa verkkolaskuja. Syyksi kerrotaan myös, että kustannukset kohoaisivat suuremmiksi digitaalisen taloushallinnon myötä.

Jos ostolaskuja tai myyntilaskuja on yrityksellä muutama kuukaudessa, ei pidetä järkevänä maksaa digitaalisen taloushallinnon palveluista aiheutuvaa pientä kustannuslisää. Pk-yrityksistä mikroyritykset kuten toiminimet toimivat perinteisesti pienen yrityksen tavoin. Sähköpostillakin laskut liikkuvat nopeasti, mutta laskujen vastaanottajilla on yhä enemmän vaatimuksia ottaa vastaan laskuja pelkästään verkkolaskuina. Lisäksi kaikki laskujen vastaanottajat eivät tarjoa mahdollisuutta toimittaa laskuja skannauspalvelun kautta.

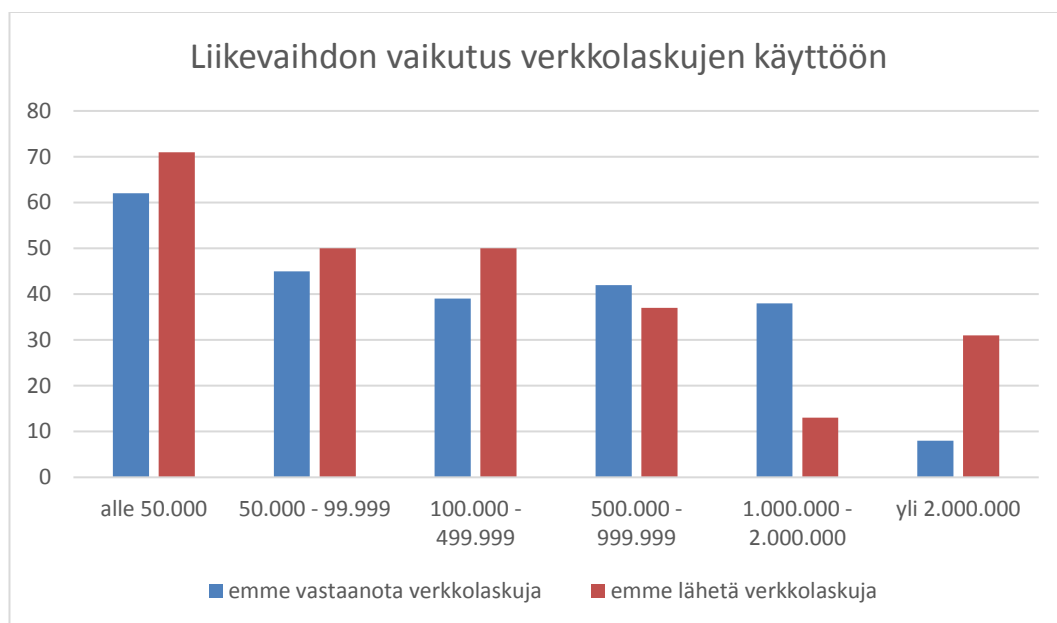

Kuvio 4. Verkkolaskujen käyttö

Kuviosta 4 käy ilmi, että yritykset käyttävät enemmän verkkolaskua ostolaskujen vastaanottamiseen kuin myyntilaskujen lähettämiseen.

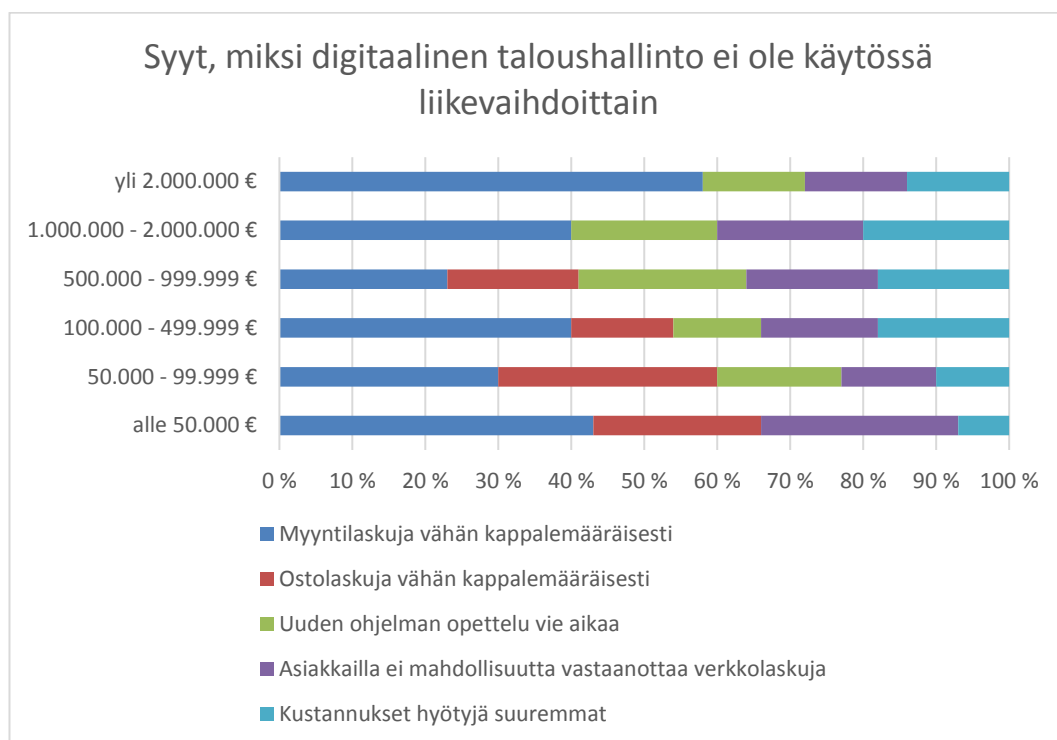
Digitaalisen taloushallinnon hyödyt ovat suuremmat kuin haitat. Kirjanpito on reaaliajassa, koska kirjanpitäjä saa materiaalin päivittäin järjestelmästä. Yritys saa kaikki tarvitsemansa raportit järjestelmästä ja tietää yhtiön päivittäisen tilanteen reaaliaikaisesti. Verkkopalkka on käytössä 21-50 henkilön yrityksissä ja myös 1-10 henkilön yrityksissä. Vastanneista 11-20 henkilön yrityksistä ei jostain syystä ilmoittanut verkkopalkan olevan lainkaan käytössä. Verkkopalkka on hyvä ratkaisu, kun yritys haluaa luopua palkkalaskelmien postittamisesta. Verkkopalkkalaskelmat pysyvät myös hyvin tallessa palkansaajilla, kun ne löytyvät omasta verkkopankista. Verkkopalkkalaskelmat ovat myös tietoturallinen ratkaisu.

Digitaalisen taloushallinnon suurimpia hyötyjä ovat varmasti ajasta ja paikasta riippumattomuus. Ostolaskujen hyväksynnän ja maksatuksen voi hoitaa matkoilla ollessa vaikkapa junassa. Matkalaskut saa myös tehtyä jo matkan aikana esimerkiksi junassa istuen. Vastaajayrityksistä monet pitävät suurena hyötynä myös laskutusprosessin nopeutumista. Paperilaskujen aikana laskun kuoritukseen ja postitukseen tuli myös varata aikaa, nyt laskut lähtevät vastaanottajalle napin painalluksella ja ovat heti perillä.

Kuvio 5. Liikevaihdon vaikutus verkkolaskujen käyttöön.

Liikevaihdon ollessa pieni verkkolaskuja ei paljon käytetä. Myyntilaskuja verkkolaskuina lähetetään eniten liikevaihtoluokassa 1.000.000 – 2.000.000. Eniten ostolaskuja verkkolaskuina vastaanottaa yli 2.000.000 liikevaihdon yritykset. Kuviosta 6. käy ilmi, että pienten liikevaihtoluokkien yrityksissä digitaalista taloushallintoa ei ole otettu käyttöön, koska myyntilaskutusta vähän kappalemääräisesti. Pienelle yritykselle ei ole sen takia kannattavaa ottaa verkkolaskuja käyttöön. Myös suurten liikevaihtoluokkien yritysten digitaalisen taloushallinnon käyttämättömyys johtuu myyntilaskujen vähäisestä määrästä. Kaikissa liikevaihtoluokissa yhteisenä syynä ovat myös, että uuden ohjelman opettelu vie aikaa sekä asiakkailla ei ole mahdollisuutta vastaanottaa verkkolaskuja.

Kuvio 6. Syyt, miksi digitaalinen taloushallinto ei ole käytössä liikevaihtokoittain.

Muutamasta vastaajasta eivät olleet halukkaita siirtymään digitaaliseen taloushallintoon, koska joutuisivat opettelemaan uuden järjestelmän käytön. Tässä digitalisoidussa maailmassa olisi kuitenkin hyvä, jos uusia järjestelmiä jaksaisi opetella. Koska digitaalisen taloushallinnon järjestelmät toimivat pilvipalveluissa, pystyvät

yrittäjät opettelemaan uuden järjestelmän käyttöä, vaikka kotona omien teini-ikäisten lastensa opastuksella. Kun oppii käyttämään uutta taloushallinnon järjestelmää, jonkin ajan kuluessa huomaa kuinka paljon aikaa ennen on mennyt paperilaskutukseen ja kirjanpidon kuukasimateriaalin keräämiseen kirjanpitäjälle. Kun uuteen järjestelmään saa rutiinin, se alkaa sujua. Tilitoimistojen pitäisi entistä enemmän ohjata ja kannustaa yrittäjiä ottamaan digitaaliset järjestelmät käyttöönsä.

Eräs kyselyyn vastannut yritys kertoi, että kirjanpito kallistuisi, jos tilitoimisto lähettäisi sähköisinä laskut. Tilitoimiston pitäisi olla luotettavin ja tärkein toimija yrittäjän vierellä. Lisäpalveluista ei aina olla valmiita maksamaan, mutta pitäisi miettiä mitä sillä hinnalla saa ja miettiä missä muodossa ja kuinka paljon digitaalinen taloushallinto tuo muunlaista säästöä kuten esimerkiksi aikasäästöä. Riippuu tilitoimistosta, millaisen huolenpidon yrittäjä taloushallintopalvelujen hinnalla saa. Kari Alhola toteaa, että hyvä taloushallintopalvelu ei ole vain lakisääteisen taloushallinnon tuottamista, vaan myös huolenpitoa yrittäjästä. Tilitoimiston tehtävänä on auttaa yrittäjää menestymään entistä paremmin.

Joissakin tilitoimistoissa laskutetaan tuntiperusteella, eli katsotaan, kuinka kauan kuluu aikaa esimerkiksi kuukausikirjanpidon tekemiseen ja laskutetaan sillä perusteella. Kuukausikirjanpidon hinta vaihtelee riippuen kuukauden tositemäärästä ja siitä kuinka hyvin lajiteltuna ja tiliotevertailtuna asiakas materiaalin toimittaa.

On myös sellaisia tilitoimistoja, joissa on kiinteä kuukausihinta. Digitaalisen taloushallinnon myötä taloushallintopalvelujen hinnoittelua on pitänyt tarkistaa. Esimerkiksi myyntilaskujen tekemisellä on jokin tietty hinta ja siihen hintaan lisätään vielä kuoritus ja postitus. Jos tilitoimisto lähettää myyntilaskut verkkolaskuina, säästyvät postituskulut. Taloushallintopalvelujen hintaan kuukaudessa tulee myyntilaskujen lähettämisestä muutama kymppi lisää, mutta postimaksuja ei tarvitse enää maksaa. Jos myyntilaskuja on vain muutama kuukaudessa, voi harkita kannattaako verkkolaskuja lähettää. Digitalisaation myötä taloushallintotoimistot ovat siirtyneet tarjoamaan palvelupaketteja verkkolaskumuotoisten osto- ja myyntilaskujen välittämisestä.

LÄHTEET

Siivola M., Yli-Heikkuri A., Helanto L., Kaisaniemi T., Koskinen K., Kuntola K., Helistö B., Kinnarinen S., Ignatius-Partanen H. 2015. Ystävällinen taloushallinto – ammattilaisen käsikirja sähköistymisestä. Helsinki. Procountor Oy.

Lahti S. & Salminen T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. Helsinki. Sanoma Pro Oy.

Rytsy, A. 2015. Vähimmäistietosisällöstä vauhtia taloushallinnon digitalisaatioon. Tilisanomat. 4/2015, 32-35.

Tallberg A. 2015. PK-yrityksen taloushallinnon digitalisointi. Työ- ja elinkeinoministeriö. 65/2015, 9-10.

NetTikon. 2016. NetTikon Kulu ja Matka -esite.

Kirjanpitolautakunta. Täydennetty kirjanpitolautakunnan omaehtoinen lausunto vuoden 2016 alusta voimaan tulleista kirjanpitolainsäädännön muutoksista. 2016. Viitattu 5.2.2017.

<http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/717602942eb71ebdc22570210049e02b/722d32ecba02ae1cc22580760042c6b8?OpenDocument>

Lehtonen T. 2017. Verkkolaskutus muutoksen edessä. Tilitoimistossa nro 1/17.

Talgraf Oy. 2017. Viitattu 18.2.2017. <http://www.talgraf.fi/accuna>

Kurki M., Lahtinen M. & Lindfors H. 2011. Verkkolasku käyttöön! Hämeenlinna. Kariston Kirjapaino Oy.

Tieke. Verkkolaskusanasto. 2017. Viitattu 19.2.2017. <http://tieke.fi/display/verkkolasku/Verkkolaskusanasto>

Manninen O. 2017. Aika uudistua. Tilitoimistossa nro 1/17.

Taltio. Taltio-hanke edistää rakenteisen tiedon hyödyntämistä. 2016. Viitattu 19.2.2017. <http://taltio.net/hanke>

Hirsimäki R. 2017. TALTIO-hanke auttaa yrityksiä menestymään. Tilitoimistossa nro 1/17.

Mäkelä L. Invesdor Oy. 26.10.2016. Kasvuyrityksen vaatimukset taloushallinnolle.

Taloushallinnon runkoverkko. Kuittien digitalisoinnista jättisäästöt. 2016. Viitattu 19.2.2017. <http://www.taloushallinnonrunkoverkko.fi/2016/02/15/kuittien-digitalisoinnista-jattisaastot/>

Taloushallintoliitto. Datalla älykkäämpää liiketoimintaa. 2016. Viitattu 19.2.2017. <https://taloushallintoliitto.fi/ajankohtaista/datalla-alykkaampaa-liiketoimintaa-18012016>

Tieke ry. Kirjanpidon tapahtumatiedosto TALTIO helpottaa järjestelmien yhteentoimivuutta. 2016. Viitattu 26.2.2017. <http://www.tieke.fi/pages/viewpage.action?pageId=34144463>

Procountor Oy. 2017. Viitattu 12.3.2017. <http://www.procountor.com>

Visma Solutions Oy. 2017a. Viitattu 18.3.2017. <https://netvisor.fi/>

Visma Solutions Oy. 2017b. Viitattu 19.3.2017. https://netvisor.fi/download/pricing/fi/netvisor-yrityshinnasto_2016.pdf

Tikon Oy. 2017. Viitattu 19.3.2017. <http://www.tikon.fi/tikon-oy>

Heeros Oyj. 2017. Viitattu 26.3.2017. <http://www.heeros.com>

S-Ryhmä. S-Ryhmä vie kassakuitit digiaikaan. 2016. Viitattu 26.3.2017. https://www.s-kanava.fi/web/s-ryhma/uutinen/s-ryhma-vie-kassakuitit-digiaikaan/2984869_384136

Alhola K. Taloushallinnon tulevaisuuden näkymät. 2015. Viitattu 1.4.2017. http://www.oph.fi/download/164368_Alhola_Kari.pdf

Finanssialan Keskusliitto. Ympäristöystävällinen verkkolasku. 18.10.2010. Viitattu 7.4.2017. http://www.finanssiala.fi/materiaalit/Ymparistoystavallinen_verkkolasku.pdf

Tieke ry. Taloushallinto-ohjelmisto. Viitattu 23.4.2017. <https://www.tieke.fi/display/taloushallinto/Taloushallinto-ohjelmisto>

Lähteenmäki-Lindman O. Digitalisaatio haastaa taloushallintoalan. 26.4.2016. Viitattu 25.4.2017. <https://www.accountor.fi/uutiset/2016/digitalisaatio-haastaa-taloushallintoalan>

LIITE 1

Sähköinen taloushallinto pk-yrityksissä

1. Yrityksenne yhtiömuoto?
 - a. osakeyhtiö
 - b. avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö
 - c. osuuskunta
 - d. yksityinen elinkeinonharjoittaja

2. Yrityksenne toimiala?

3. Yrityksenne liikevaihto?
 - a. alle 50.000 €
 - b. 50.000 – 99.999 €
 - c. 100.000 – 499.999 €
 - d. 500.000 – 999.999 €
 - e. 1.000.000 – 2.000.000 €
 - f. yli 2.000.000 €

4. Henkilöstön lukumäärä?
 - a. ei työntekijöitä
 - b. 1 – 10
 - c. 11 – 20
 - d. 21 – 50
 - e. yli 50

5. Mitä seuraavista toiminnoista teillä on käytössä?
 - a. sähköinen ostolaskujen käsittely
 - b. ostolaskujen vastaanotto verkkolaskuina
 - c. myyntilaskujen lähetys verkkolaskuina
 - d. ostolaskujen vastaanotto sähköpostilla
 - e. myyntilaskujen lähetys sähköpostilla
 - f. matkalaskujen sähköinen käsittely

- g. verkkopalkka
 - h. ei mikään näistä
6. Kuinka kauan olette vastaanottaneet verkkolaskuja?
- a. alle vuoden
 - b. 2 – 3 vuotta
 - c. 4 – 5 vuotta
 - d. yli 5 vuotta
 - e. emme vastaanota verkkolaskuja
7. Kuinka kauan olette lähettäneet verkkolaskuja?
- a. alle vuoden
 - b. 2 – 3 vuotta
 - c. 4 – 5 vuotta
 - d. yli 5 vuotta
 - e. emme lähetä verkkolaskuja
8. Kuinka monta prosenttia myyntilaskuistanne on verkkolaskuja?
- a. 0 %
 - b. alle 20 %
 - c. 20 – 40 %
 - d. 40 – 60 %
 - e. 60 – 80 %
 - f. 80 – 100 %
9. Kuinka monta prosenttia ostolaskuistanne on verkkolaskuja?
- a. 0 %
 - b. alle 20 %
 - c. 20 – 40 %
 - d. 40 – 60 %
 - e. 60 – 80 %
 - f. 80 – 100 %

10. Onko tilitoimistonne tarjonnut teille mahdollisuutta sähköisiin taloushallintopalveluihin, esim. ostolaskujen käsittely tai myyntilaskutus?
- a. kyllä
 - b. ei
 - c. emme käytä tilitoimistoa
11. Sähköisen taloushallinnon hyödyt yrityksessänne?
- a. ajasta ja paikasta riippumattomuus
 - b. laskutusprosessin nopeuttaminen
 - c. kustannusten pienentäminen
 - d. virheiden vähentyminen
 - e. reaaliaikaisuus
12. Mitä muita hyötyjä sähköisestä taloushallinnosta on ollut yrityksellenne?
13. Jos ette ole ottaneet käyttöön sähköisiä taloushallintopalveluja, miksi ette?
- a. myyntilaskutusta vähän kappalemääräisesti
 - b. ostolaskuja vähän kappalemääräisesti
 - c. uuden ohjelman opettelu vie aikaa
 - d. asiakkaille ei ole valmiutta vastaanottaa verkkolaskuja
 - e. kustannukset hyötyjä suuremmat
14. Mitä muita syitä yrityksellänne on, jos ette ole ottaneet käyttöön sähköisiä taloushallintopalveluja?